

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200859

UNIVERSAL
LIBRARY

ಗಗನ ಚುಕ್ಕಿ

(ಕವನ ಸಂಕಲನ)

ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಎಚ್. ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ, ಬಿ. ಎಸ್ ಸಿ.,
ಮಿತ್ರ ಸಂಘ,
ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ: ೧೯೪೬

(ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಕಾದಿರಿಸಿದೆ)

ಅಚ್ಚುಮಾಡಿದವರು:
ಆರ್ ಎನ್. ಹಬ್ಬು,
ಉಷಾ ಪ್ರೆಸ್, ನೀಲಗಿರಿ ರೋಡ್,
ಮೈಸೂರು

ಅ ರಿ ಕೆ

‘ ಗಗನ ಚುಕ್ಕೆ ’ ನನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪದ್ಯ ಪುಸ್ತಕ. ೧೯೪೦ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ‘ ರಾಗಿಣಿ ’ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆರೇಳು ಕವನಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದೀಚೆಗೆ ಬರೆದ ಹಲಕೆಲವು ಕವನಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟು ನಲವತ್ತು ನಾಲ್ಕು, ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಕವನಗಳ ಒಂದು ಸಂಕಲನವಾಗಿ ‘ ಗಗನ ಚುಕ್ಕೆ ’ ಯನ್ನು ಇದೀಗ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಹೃದಯರೂ ರಸಿಕರೂ ಕಲಾಭಿಜ್ಞರೂ ಆದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನೂ ಅದರ ಸುತೋಷಗಳಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

‘ ಗಗನ ಚುಕ್ಕೆ ’ ಯ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಓದುವ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಳ್ಳ ಸಹೃದಯರಿಗೆ ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿಯ ಮನೋಧರ್ಮ ಎಂತಹದು ಎನ್ನುವುದರ ಅರಿವಾಗದೆ ಇರದು. ಇಲ್ಲಿ ಕುರಿತ ಕಾವ್ಯವಸ್ತುಗಳಾಗಲಿ, ಅವುಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯ ರೀತಿಯಾಗಲಿ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುವ ವ್ಯಂಗ್ಯಾರ್ಥವಾಗಲಿ, ರಸಭಾವಗಳಾಗಲಿ, ಉಕ್ತಿವೈಚಿತ್ರ್ಯ ಶಬ್ದಪ್ರಯೋಗಗಳಾಗಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಭಾವವನ್ನೂ ಕವಿಮನೋಧರ್ಮವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಓದಿಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಆ ಮನೋಧರ್ಮದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಅದರ ಸಾತ್ವಿಕತೆ. ರಾಜಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಪರೀತ ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೂಗಿಡುವ ಉಗ್ರಪಂಥಿಗಳ ವಿರ ಪುರೋಗಾಮಿ ತತ್ವದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಈ ಮನೋಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬಹುದೂರ. ದಾಸ್ಯ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಅಜ್ಞಾನಗಳಿಂದಾಗುವ ತುಮುಲ ವಿಪ್ಲವದ ಅರ್ತನಾದದ ಹುಯ್ಯಲು ಕೂಡ ಈ ಹೃದಯಪರಿಪಾಕಕ್ಕೆ ಬಾಹಿರ. ನಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಡಿದು ಹೊಡೆದಿಬ್ಬಿಸುವ ರಣಕಹಳೆಯ ಆಘೋಷವೂ ಈ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಹೊರತು. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮನೋಧರ್ಮ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಉದ್ವೇಗ ಆಕ್ರೋಶ

ಗಳಿಗೆ ಎಡೆಗೊಡದ ಸಮಾಧಾನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮೀಪವರ್ತಿ. ಅರ್ಷೇಯ ವಾದುದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಯರಾದವರಲ್ಲಿಯೂ ಗೌರವ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟ ಪಡಿಸುವ ಶರಣಾಗತಿ ಈ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಆಸ್ತವಾದುದು. ನೋವಾಗಲಿ ನಲಿ ವಾಗಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೃಪೆಯನ್ನುವ ಸಹನ ಶೀಲ ಈ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಅತಿ ಪ್ರಿಯವಾದುದು. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿ, ಕ್ರೋಶ, ಕ್ಷೋಭೆ, ಉದ್ವೇಗ, ಉಪರೋಧಗಳನ್ನು ಉಳಿದು ಶಾಂತಿ, ತೋಷ, ನಲಿವು, ಸಮಾಧಾನ, ಒಲವುಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿಮನೋಧರ್ಮ ಅಡಿಯಿಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅತಿಗೆ ಹೋಗದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆದರೆ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಎಳೆಗೆಯನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುವ ಮಂದ ಗಾಮಿಯ ಮಧುರ ಮನೋಭಾವದ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿವೆ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸೌವರ್ಣಮಧ್ಯಸ್ಥತೆಯ ಕವಿ ಮನೋಧರ್ಮ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. 'ಗಗನ ಚುಕ್ಕೆ'ಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಹೃದಯರು ಈ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮದ ತನಿವೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು ಸಾಧುವೆಂದು ಸವಿನಯದಿಂದ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸುತ್ತಣ ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಜನಜೀವನದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನೂ ಕಂಡು, ಕೇಳಿದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವುದು ರಮ್ಯವಾಗಿ, ದಿವ್ಯವಾಗಿ, ಭವ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿಬಂದಿತೋ ಅಂತಹವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದವಿವಶನಾಗಿ ನಲಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಅನುಭವ ಆ ಆನಂದಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಲಯಗತಿಗಳನ್ನುಳ್ಳ ಹಿತಮಿತ ಮಧುರ ಪದಬಂಧಗಳ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಹೊರಗೆಡಹಲು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯತ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಅದಷ್ಟು ರಮ್ಯತೆಯನ್ನೂ ದಿವ್ಯತೆ ಭವ್ಯತೆಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನನ್ನ ಅನುಭವಾನಂದದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ತೋರಿದ ಎಲ್ಲ ಪೂರ್ಣವಿವರಗಳೂ ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಣ್ಣ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಮಿಂಚು, ಒಂದು ನಯ, ಒಂದು ವಿಲಾಸ ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ; ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಾಚಕರು ಸಹನೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಗಳಿಂದ ಓದದೆ ಹೋದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ

ಕಾಣಬರುವ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ರಮಣೀಯತೆ ಭವ್ಯತೆಗಳೂ ಹೊಳೆಯದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಈ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಅನುಭವಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಅಮಿತವಾದ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅದೇ ಅನುಭವ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿದಾಗ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಆನಂದದಲ್ಲಿ ವಿವಶನಾದೆ. ಇಂತಹ ಆನಂದವನ್ನು ನನಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಒಂದೆರಡು ಘಳಿಗೆಗಳೇ- ಆ ರಸನಿಮಿಷಗಳೇ- ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಅಮೃತಘಳಿಗೆಗಳು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕೃತಿಗಳ ವಾಚನದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ವಾಚಕರಿಗೆ ಆ ಆನಂದಾನುಭವವಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎನ್. ಹಬ್ಬ ಅವರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ಅವರೂ ನನಗೆ ತುಂಬ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕೈಸೇರುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂತೋಷದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಇಬ್ಬರು ಸನ್ನಿಹಿತರಿಗೂ ನಾನು ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಕೈಮುಗಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಜೂನ್ ೧೭, ೧೯೪೬

ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟ

ಪರಿವಿಡಿ

ಪುಟ

೧ ಕವಿ	೧
೨ ಒಲವು	೨
೩ ನೀನು—ನಾನು	೩
೪ ಪ್ರೇಮದ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿ	೪
೫ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಜೆ	೫
೬ ತುಂಗೇಗೆ	೬
೭ ಸುರಹೊನ್ನೆ	೮
೮ ಬೈಗು ಭೈರವಿ	೯
೯ ಮುತ್ತಗದ ಮರ	೧೧
೧೦ ಚಿಂಗುಲಾಬಿಗೆ	೧೨
೧೧ ಫಾಲ್ಗುಣದ ಕೊನೆಯ ರಾತ್ರಿ	೧೪
೧೨ ಹೇಮಂತ	೧೫
೧೩ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಾದರ್ಶನ	೧೬
೧೪ ಜೇಷ್ಠದಲ್ಲಿ	೧೯
೧೫ ಕವಿಗೆ	೨೦
೧೬ ಜಗವೆ ಹೊತ್ತ ಗಿಯಾಗೆ	೨೪
೧೭ ಒಂದು ಮಾತು	೨೫
೧೮ ಬೇಟೆ	೨೬
೧೯ ಅನೇಕದ ಮೈಮಾನಿಕನಿಗೆ	೨೭
೨೦ ಅಮರನಾಣಿ	೨೮
೨೧ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಬರೆದ ಓಲೆ	೨೯
೨೨ ನೆನೆಯದಿರು	೩೦

೨೩ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ	೩೨
೨೪ ಒಸಗೆ	೩೩
೨೫ ಭಟ್ಟಳ	೩೪
೨೬ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ	೪೧
೨೭ ವೇದವ್ಯಾಸನಿಗೆ	೪೪
೨೮ ಮಹಾಭಿಷಿಕ್ತೃಮಣ	೪೫
೨೯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ	೪೭
೩೦ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಗೆ	೪೮
೩೧ ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಮಲಾರವನ್ನು ಓದಿ	೪೯
೩೨ ಭಾರತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ	೫೦
೩೩ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ	೫೧
೩೪ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ	೫೨
೩೫ “ ಶ್ರೀ ” ಯವರಿಗೆ ಬಾಷ್ಪಾಂಜಲಿ	೫೩
೩೬ ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸ	೫೭
೩೭ ಪೂಜೆ	೬೦
೩೮ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಗೆ	೬೧
೩೯ ವಿಶ್ವಮಾಯೆ	೬೨
೪೦ ನಿನ್ನ—ನನ್ನ ಅನಂದ	೬೩
೪೧ ಬೇಡಿಕೆ	೬೪
೪೨ ಕರೆ	೬೫
೪೩ ಭರವಸೆ	೬೭
೪೪ ಗಗನಚುಕ್ಕೆ	೬೮

ಕವಿ

ವನವನವನಲೆದಲೆದು ಹಲವು ಹೂಗಳ್ ತಿರುದು

ಮಾಲೆಗಟ್ಟುವ ರಸಿಕ ಹೂವಡಿಗನಂತೆ;

ಹೂವುಹೂವಿಗೆ ಹಾರಿ ಮಕರಂದವನು ಹೀರಿ

ಇನಿದಾದ ಮಧುವೀವ ಹೆಜ್ಜೆನಿನಂತೆ;

ಜಗದ ಜೀವರ ಚರಿತದನುಭವ ವಿಶೇಷಗಳ

ತಾನಾಯ್ದು ಜಾಣ್ಮೆಯಲಿ ಸವಿನುಡಿಯೊಳರಿಸಿ;

ಲೋಕಕೀವನು ಕವಿಯು ತನ್ನ ಮರ ಕಾವ್ಯವನು

ತಾ ನಲಿದ ಅನಂದದಾಕೃತಿಯ ಸಲಿಸಿ.

ಒಲವು

ಒಂದು ಮಳೆಯೊಂದು ಬಿಸಿಲೊಂದಾಗಿ ದಿನವೊಂದು
ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದದಲಿ ಕಾದಿಗೆಯಲಿ;
ಸವಿಗನಸಿನೊಂದು ನಗೆಗೊಂದು ನಿಡಿದುಸಿರಿನಳು
ಬೆರೆತೊಲವು ಹೊಂದುವುದು ಕಾದಲರಲಿ.

ನೀನು—ನಾನು

ಕೆಂಪಿನ ಬಣ್ಣದ ಹೂವನು ನೋಡಿ
ನಲಿದಾಡುವೆ ನೀನು.
ಹಳದಿಯ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣೆ ಲೆ ನೋಡಿ
ಹನಿಗೂಡುವೆ ನಾನು.

ಚಿನ್ನದ ಸುಂದರ ಕನಸಿಗೆ ಸೋತು
ಮರುಳಾಗುವೆ ನೀನು.
ನಿದ್ದೆಯನೋಡಿಸಿದರಿವಿಗೆ ಓತು
ಬೆರಗಾಗುವೆ ನಾನು.

ಹೂನಗೆಯರಳುವ ಚಿಂದುಟೆ ಕಂಡು
ಮುದ್ದಾಡುವೆ ನೀನು.
ಕಂಬನಿಯುರುಳುವ ಕಣ್ಣನು ಕಂಡು
ಮೊಗವಿಳುಹುವೆ ನಾನು.

ಪ್ರೇಮದ ಅಂತರ್ದೃಷ್ಟಿ

ನಿನ್ನ ಮನದಿಂದುಗುವ ಮಧುರ ಮೋಹನಗಾನ—

ಕಿಹುದು ಶೃತಿಯಾಗೆನ್ನ ಜೀವಮಾನ.

ನಿನ್ನ ಗುಣಕಥನವನು ಬಣ್ಣಿಸುವೊಡೆನ್ನೊಳಣಿ—

ಯಾಗಿಹುದು ರಸನೆಯಲಿ ದಿವ್ಯವಾಣಿ.

ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿನೊಳಿರುವ ಪ್ರೇಮದಂತರ್ದೃಷ್ಟಿ—

ಗಿಹದೆನ್ನ ಹೃದಯದಲಿ ಅರ್ಥಸೃಷ್ಟಿ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಜೆ

ಕೆರಳುತ್ತಿದೆ ಭೂವಲಯವ
ಪಡುಬಾನಿನ ಹುಚ್ಚು ;
ಹೋಲುತ್ತಿದೆ ಲಯಕಾಲವ
ಕಡುಕತ್ತಲ ಕೆಚ್ಚು.
ಗಿರಿ ನೀಲಿಯ ಬಾನ್ಸೀಲಿಯ
ನುಂಗುತಲಿಹುದಿರುಳು ;
ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ತಲೆಗೆದರಿಹ
ಚೇಡಿಯ ಮುಂಗುರಳು
ಚಲಿಸುವುದೆನೆ, ಕರಿನೇರಳಿನ ಕೊನೆ
ಕವಿಯುತಲಿದೆ ತಿರಿಗೆ,
ಕಾಳಮು ನಿಶಿಯೈತರುತಿರೆ
ಚಾಮುಂಡಿಯ ಗಿರಿಗೆ.
ನಗರದ ಕಿರಿ ದೀಪದ ಸಿರಿ
ನಡುಗುತಲಿಹುದಳುಕಿ.
ವಿದ್ಯುನ್ಮದವಡಗಿದೆ ತಮ—
ದಾಘಾತಕೆ ಸಿಲುಕಿ.

ಎಂದಿಗೆ ಗಗನಾಂಗಣ ಮಣಿ
ಚಂದಿರ ಮೇಲೇರಿ
ಸೊಬಗಿನ ಸೊದೆ ಸೂಸುತಲಿದೆ—
ಗಾನಂದವ ಬೀರಿ
ಅಡಗಿಸುವನೊ ಉಡುಗಿಸುವನೊ
ಕಾರಿರುಳನು ತುಳಿದು !

ಇನ್ನೆಂದಿಗೆ ಈ ಕಾಳಿಕೆ
ತೊಲಗುವುದೋ ಅಳಿದು
ಎನ್ನು ತಲೆದೆ ಕಾತರಿಸಿದೆ
ಬಗೆಗಾಗಿದೆ ಭ್ರಾಂತಿ.
ಚಂದ್ರೋದಯದಲ್ಲಿಯವರೆ—
ಮಿನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಶಾಂತಿ.

ತುಂಗಗೆ

ಮೆಲ್ಲನಿಯ ಮಾತೇನೋ ! ಬಿಳಿನೋರೆಯ ನಗೆಯೇನೋ !
ಬೆರಗು ಬಿಂಕಗಳಲ್ಲದಂತೆ ಹರಿಯುವುದೆನಿತು ಹಿತವೋ !
ನಡೆ ಸೌವ್ಯವಾದರೂ ಚಟುವಟಿಕೆ ತೋರಿಹುದು.
ಅಳಿ ಹಿಂದಾದರೂ ಒಡಲು ಶುಚಿಯಾಗಿಹುದು.
ಕೋಪವಿಲ್ಲದ ಶಕ್ತಿ ಪಾತ್ರವಿಾರದ ಯುಕ್ತಿ
ಒಂದಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹಿರಿಮೆಗೆ ಅಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿಹವು.
ಓ ತುಂಗೆ ಮಲೆನಾಡ ಗಂಗೆ ನೀ ಹರಿದೋಡು—
ವಂದದಲಿ ಹರಿಸಲಾರೆಯ ಎನ್ನ ಜೀವನದ ತೋರೆಯ.

ಸುರಹೊನ್ನೆ

ಗಗನಚುಂಬಿತ ಮಹಾರಣ್ಯದುತ್ತುಂಗ ಗಿರಿ—
ಪೀಠದಲಿ ಋಷಿಕನ್ಯೆ ಧ್ಯಾನದ ಸಮಾಧಿಯಲಿ
ನಿಶ್ಚಿಂತಳಾಗಿರುವೆ ಕೈವಲ್ಯ ಬೋಧಿಯಲಿ.
ಪಲ್ಲವಿತ ನವವಸಂತದ ಮಧುರ ಮಧುಲಹರಿ
ನಿನ್ನ ಮಂಗಳಮಹಾಮೂರ್ತಿಯ ಚಿರಂ ಮಿಸಿಸಿ
ಸಾಗುತಿಹುದನುದಿನಂ ನಿನ್ನ ಮೌನದ ತಪಸಿ—
ನಾರಾಧನೆಗೆ ಸಂದು. ನಿನ್ನ ಹಿರಿಗನಸಂತೆ
ತಳಿರ ನೀರಾಜನದಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕೂಜನದಿ
ಮರುತನಾಂದೋಳನದಿ ಪುಷ್ಪಸಂದೋಹಳದಿ
ಮೆರೆಯುತ್ತಿಹುದೋರಂತೆ ಉದಯಾಸ್ತಗಳ ಸಂತೆ.
ಈಶ್ವರ ಜಗತ್ತಿನ ಸುಚೇತನೋತ್ಸವೆ ಚೆನ್ನೆ !
ಸರ್ವಮಂಗಳೆ ಹೊನ್ನೆ ಸರ್ವಶುಭಸಂಪನ್ನೆ !
ನಿನ್ನ ಸಂದರ್ಶನದೆ ನಾನುಮಾನಂದಿಸಿದೆ—
ನಿಂದೆ ರಸಖುಷಿಯಾದೆ ಮಧುರತರ ಮಧುವಾದೆ.

ಬೈಗು ಭೈರವಿ

ಅಸ್ತಗಿರಿಯೊಳನನೆ ಬೇಳ್ವ
ಮಹಾಯಜ್ಞ ನಡೆದಿದೆ!
ಸುಡುವ ಮುಗಿಲಿನಿಂಧನವದೊ
ಅತಿ ಮನೋಜ್ಞ ವೆನಿಸಿದೆ!

ಅಹಹ! ವೈಮವಿಳೆಯ ದಹಿಸ-
ಲರುಣ ದೀಪ್ತವಾಗಿದೆ!
ಓಹೊ! ದಿಗ್ವಿಗತದಡೆಗೆ
ಕಿರಣ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿದೆ!

ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಂತೆ ಸ್ಥಿತಿಜ
ಭುಗಿಭುಗಿಲೆನೆ ಉಂದಿದೆ!
ನಗ್ನ ವಿಸ್ಕುಲಿಂಗ ತೇಜ
ನಿಗಿ ನಿಗಿ ನಿಗಿ ಮೆರೆದಿದೆ!

ಮುಗಿಲಿನಂಚಿ ನುರಿ ಜ್ವಾಲೆ
ಅದೋ ಧಗಧಗಿಸುತ್ತಿದೆ!
ಹಚ್ಚಹಸುರು ಬನದ ಮಾಲೆ
ಬೆಂಕಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ!

ಸಾಂದ್ರ ರುದ್ರ ತನೋಧೂಮ
ವದೋಗಹಗಹಿಸುತ್ತಿದೆ.
ಪಡುವ ಕೋಡ ಮಹಾಸ್ತೋಮ
ದೊಡಲಿಗೆ ಡಗೆ ತಗುಲಿದೆ.

ಕಾಳಿ ಕರಾಳಿ ಬೈಗು ಬೈರವಿ
ನನೋ ನನೋ ಎನುತಿದೆ.
ಪ್ರೇತ ವನದ ರುದ್ರ ದೈವ
ತಾಂಡವ ಮಗ್ನವಾಗಿದೆ.

* * *

ಬಿಂದು ಬಿದ್ದನದೋ ರವಿ
ಗಿರಿಯ ಆಚೆ ಕಡೆಯಲಿ.
ಧ್ಯಾನ ದಗ್ಧನಾದ ಕವಿ
ಬೂದಿ ರಾಸಿಯಡಿಯಲಿ.

ಮುತ್ತುಗದ ಮರ

ವೃಕ್ಷ ಭೈರವ ಕೆರಳಿ ರಕ್ತದೋಕುಳಿಯಾಡಿ
ಕುಂಕುಮ ವಿಲಿಪ್ತತನುಗಾತ್ರನಾಗಿರುವಂತೆ,
ಹಸಿದ ದಾವಾನಲಂ ಮರಮರಕೆ ಹಾರಾಡಿ
ತನ್ನ ಕೆನ್ನಾಲಿಗೆಯ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ನೀಳ್ಧಂತೆ,
ವನಕಾಳಿಯೋಲಗಕೆ ಕೆಂಜೊಡರ್ ಮಾಲೆಯಂ
ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ಪೊತ್ತಿಸಿದ ಕೆಂಪಿನಾರತಿಯವೋಲ್,
ಸರ್ವ ಸಂಗ ತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಕೆಂಗಾವಿಯಂ
ಸುತ್ತಿ ಉನ್ನತನಾಗಿ ನಿಂತ ಬೈರಾಗಿ ವೋಲ್,
ತನ್ನ ವಿಲಸತ್ಕಾಂತಿಯುತ್ಕರ್ಷದೋಜೆಯಲಿ
ಕಣ್ಣಿರಿವ ರಕ್ತಿಮ ವಿಭೂತಿ ಯಾಧಿಕ್ಯದಲಿ
ರುದ್ರ ರಮಣೀಯಮೆನೆ ಹೂತಿಹುದು ಮುತ್ತುಗಂ
ರಕ್ತಪುಷ್ಪಂ ಮುಡಿಯುತಾಪಾದ ಮಸ್ತಕಂ !
ನೊತ್ತನೊದಲೈತಂದ ಚೈತ್ರಮುತು ಹರಿಕಾರ !
ನಿನಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತಂ ಶಂಕರ ಭಯಂಕರ !

ಚೆಂಗುಲಾಬಿ

ಏನಿದೇನಿದೇನು ಮಾಟ
ನೋಡಲೆನಿತಿದಚ್ಚರ !
ಸೊಬಗೆ ಸೂರೆ ಹೋದ ಬೇಟ
ನೋಡಿದನಿತು ಅಚ್ಚರ !

ಅರುಣ ಮೂಡಿದೊಡನೆ ಮೂಡಿ
ಬಿಮ್ಮನೆ ಬರಿದರಳಹೆ.
ಕಿರಣ ಕಾಂತಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ
ಕಮ್ಮನೆ ಮಘಮಘಿಸಿಹೆ.

ನೆಲದ ಸಾರ ಸತ್ತ್ವ ರಸವೆ
ಹೂವೊಳರಳಿ ನಿಂದುದೆ.
ಒಲುಮೆವೆರೆದ ಚೆಲುವೆ ಬರಿದ
ಕೆಂಪು ಕುಸುಮವಾದುದೆ.

ಕಣ್ಣಿಗಿನಿದು ಮುಟ್ಟಲು ಮೃದು
ಅಹಹ ಏಂ ಸುವಾಸನೆ.
ಪುಳಕಗೊಂಡ ಕೆಂಪು ಮೈ
ಮಂದಹಾಸದಾನನೆ.

ದುಂಬಿ ಹಾಡಿ ತಾನೆ ಆಡಿ
ಒಲಿವುದನೆ ಕಾದಿಹೆ.
ಮಧುರ ಮಧುವನೊಲಿದು ನೀಡಿ
ನಲಿವುದನೆ ನೋಂತಿಹೆ.

ಭೃಂಗರಾಜ ಸಂಗ ಸುಖಿಯೆ
ನೀನೆ ಧನ್ಯೆ ಧರೆಯಲಿ
ಮಧುರ ಹೃದಯೆ ಹಸನ್ಮುಖಿಯೆ
ನಿನ್ನ ನೆಂತು ಮರೆಯಲಿ.

ಫಾಲ್ಗುಣದ ಕೊನೆಯ ರಾತ್ರಿ

ಶಿಶಿರ ಋತು ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಪರ್ವಕಾಲದೊಳಂದಿ—

ನಿರುಳ ದುರ್ದಮನೀಯ ಯಾತನೆಗೆ ರವಿ ಬೆದರಿ
ಮೈಗರೆದು ಮರೆಯಾಗೆ ಪಶ್ಚಿಮಾದ್ರಿಯನಡರಿ;
ಹಾಡನೋದದೆ ಕವಿ ಮಲಗಿದಂ ಮನಂಗುಂದಿ.

ಫಾಲ್ಗುಣದ ಕೊನೆಯಿರುಳ್ ನೆಲೆಯನೊಂದಂ ಅರಸಿ
ಚಾಮುಡಿಗಿರಿಯನಿರದಪ್ಪಿಕೊಳೆ ಸಡಗರಿಸಿ;
ಛಳಿಗೆ ಗಿರಿ ನಡುಗಲಿರುಳುರುಳಿದುದು ತಪ್ಪಲಿಗೆ.
ಒಡನೆ ಅಸು ಹಾರಿದುದು ಉಳಿದುದು ಕಳೇಬರಂ.

ಫಾಲ್ಗುಣದ ಸಾವುಗಂಡಂತೆ ಬಾನುಬರಂ
ಮನೆ ಬೀದಿ ಗಿರಿ ಗುಡಿಲು ಬಯಲು ತಪ್ಪಲಿನ ಕೆರೆ
ಎಲ್ಲಮಂ ಹಿಮ ಸಮಾಧಿಯೊಳದ್ದಿ ಸೆಡೆತ ತಿರೆ
ಹನಿಗೂಡಿ ಚಿಂತಿಸಿರೆ; ಫಾಲ್ಗುಣ ಕಳೇಬರಕೆ
ರವಿ ಬಂದು ಮಾಡಿದಂ ಚರಮ ಸಂಸ್ಕಾರವಂ.
ಕವಿ ನಿದ್ರೆ ಹಾಡಿದಂ ಚರಮ ಸುಶ್ಲೋಕಮಂ.

ಹೇಮಂತ

ಹೇಮಂತ ಋತುರಾಜನಿಗೆ ಬಂದಿಳಿದು
ಹೂವಿಲ್ಲ ಹಸುರಿಲ್ಲ ಚಿಗುರಲೆಗಳಿಲ್ಲ.
ದುಂಬಿಗಳ ದನಿಯಿಲ್ಲ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾಡಿಲ್ಲ
ಕುಸುಮ ಗಂಧವ ತರುವ ಮರುತನಿಲ್ಲ.

ಚಿಂಗುಡಿಯ ಸಿಂಗರದ ವರ ವರೂಢಗಳೆನಿಸಿ
ಮೆರೆವ ಮರಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ ಬರಿದೆ ಮೊಗವಿಳುಹಿ
ಮೌನದಲಿ ಮೈದಿಗೆದು ಮನಮುರಿದು ನಂದಿಹವು
ಭಾಗ್ಯ ಹೀನರವೋಲು ದೀನರೆಂದೆನಿಸಿ.

ಮಂಜು ಮುಸುಕನು ಹೊದ್ದು ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳು ಮಲಗಿ
ಸುಯ್ಯಲರ ಸೂಸುತಿವೆ ನಿನ್ನ ಹಳಿದು
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸರಿದು ಮೊಗದ ಜವನಿಕೆಯೆಳೆದು
ತುಂಗೆ ತೊರೆ ಹರಿಯುತಿದೆ ನಡುಗಿ ಮೈನೆನೆದು.

ಹಣ್ಣೆಲೆಗಳುದುರುತಿಹ ಬರಲು ಮರಗಳನೇರಿ
ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತಿದೆ ಕಾನನದ ಹಕ್ಕಿ.
ತಣ್ಣನೆಯ ಗಾಳಿಯಲಿ ಹಿಮದೊಂದು ಸೋನೆಯಲಿ
ಮಿಣ್ಣನಿದೆ ಮಾನವನ ಜೀವ ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕಿ.

ಎತ್ತಲುಂ ಬಿಳಿಮಂಜು ಎತ್ತಲುಂ ಹಿಮಗಾಳಿ
ಎತ್ತಲುಂ ನಡುಗುತಿಹ ನೀರವಾಲೋಕ!
ಎತ್ತಲುಂ ಬರಡುಬನವೆತ್ತಲುಂ ಜಡದ ಜನ
ಎತ್ತಲುಂ ಶೂನ್ಯ ಮನಮರುಗುತಿಹ ಮರುಕ.

ಹೇಮಂತನಾಳಿಕೆಯ ಕಠಿಣ ಶಾಸನವಿಂತು

ಅದಕೆ ತಲೆವಾಗುವುದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಮರ್ನ.

ಒಂದೊಂದು ಋತುವಿನಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲಿ

ಸಂಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯುವುದೆ ಜೀವಗಳ ಧರ್ಮ.

ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಾ ದರ್ಶನ

ನಿನ್ನ ನಡೆ ಏನಂದ ಪಾತ್ರಮೆನಿತಾನಂದ
ತಿರವು ಮುರವುಗಳಿರವದೇನು ಚಂದ !
ಮೆಲುನಡೆಯ ಸವಿಯಲಿಯನೊರೆ ನಗೆಯದೆನಿತಂದ
ಗುಳುಗುಳನೆ ಸುಳಿಯುತಿರಲೆನಿತು ಸೊಗಸು !

ನೊರಜುಗಲ್ಲುಳ ಜಳಕ ಚಲ್ಲಾಟದೊಡವೆರೆದ
ಬುರಗು ನೀರ್ಗುಳ್ಳಿಗಳೆದೆನಿತು ಚಂದ !
ಮಿರುಗುತಿಹ ಕನ್ನಡಿವೊಲಿರುವ ನೀರಿನೊಳಲ್ಲಿ
ಚರಿಸುತಿಹ ಜಲಚರಗಳೆನಿತು ಸೊಗಸು !

ಎಡೆಬಲದ ದಡಗಳಲಿ ಹೆಚ್ಚುಹಸುರಿನ ಬಯಲು
ನಡುವೆ ಮಳಲೊಟ್ಟಿನಲಿ ಬಂಡೆಸಾಲು .
ನಿನಗೆ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿವೊಂದು ಸಂಭ್ರಮವಿದೆನುವಂತೆ
ಮಾವು ನೇರಿಳೆ ಹೊಂಗೆ ಮರದ ನೆರಳು.

ಅಲ್ಲಿ ಬಯಲಿನೊಳಾಚೆ ಮೇಯುತ್ತಿದೆ ತುರು ಮಂದೆ
ಗೊಲ್ಲನಿರುವನು ಬಳಿಯೆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ.
ಜಾನಪದ ಗೀತಗಳ ನುಡಿಸುವನು ಕೊಳಲಿನಲಿ
ಕರೆದು ತುರು ಮಂದೆಯನು ನೀರ ಬಳಿಗೆ.

ನಿನ್ನ ಶೀತಳವಾರಿ ಸೇಚನಾನಂದದಲಿ
ನರ್ತಿಸುತ್ತೆ ನಲಿಯುತ್ತಿದೆ ನೀರುಹಕ್ಕಿ.
ವನ್ಯವೃಗ ಪಕ್ಷಿಗಳು ನಿನ್ನ ನೀರಾಸರೆಯೊ-
ಳರ್ತಿಯಿಂದಾಡುತ್ತಿವೆ ಹರುಷವುಕ್ಕಿ.

ನಿನ್ನ ತೀರ್ಥೋದಕದೊಳಾನಂದದಿಂ ಮುಂದು
ತನುಮನೋಬುದ್ಧಿಗಳ ಬೆಳಗಿ ತೊಳಗಿ
ನಿನ್ನ ತೆರೆಗೈಗಳಾಶೀರ್ವಾದಗಳನಾಂತು
ಧನ್ಯರೆನಿಸಿಹರೆಲ್ಲ ಊರ ಮಂದಿ.

ದೇವಿ ತುಂಗಾ ಮಾತೆ ಭಾವುಕರ ಸಂಪ್ರೀತಿ
ದಿವ್ಯ ಸುಂದರ ಗಾತ್ರಿ ಸಹ್ಯ ತೀರ್ಥ !
ಹಿರಿಮೆಯಲಿ ಹೆಸರಾದ ಕಾರಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ
ವಿರಚಿಸಿಹ ಸತ್ಪಾತ್ರೆ ವರಚರಿತ್ರೆ !

ಹುಲ್ಲು ಗಿಡ ಮರಬಳ್ಳಿ ವೃಗಪಕ್ಷಿ ಕೀಟಗಳ
ಸಜ್ಜನರ ದುರ್ಜನರನಖಿಲ ಜಗವ
ನಿನ್ನ ಮಡಿಲೊಳಗೋವಿ ಒಂದೆ ಭಾವದಿ ನೋಡಿ
ರಕ್ಷಿಸುವೆ ಪ್ರೇಮಪೀಯೂಷವೂಡಿ.

ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದೆ ಧನ್ಯನಾಗಿಹೆನಿಂದು
ಸುಮನಸೆಯೆ ತಾಪಸೆಯೆ ದಿವಿಜನದಿಯೆ.
ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿವರೆಗೆ ಮುಂದು ಮಡಿಯಾಗುವೆ,
ಹೆಂದದಾನಂದದಲಿ ಹೊರೆಯೇರಿಹೆ.

ತೆರೆತೆರೆಗಳನೆ ರಚಿಸಿ ಭಾವ ಗಂಗಾಲಹರಿ
ಹರಿದುದೆನೆ ಉಕ್ಕುತಿರೆ ಹರುಷಹೊನಲು
ಹಾಡುತಿಹೆನೋ ತುಂಗೆ ಸಹ್ಯ ತೀರ್ಥತರಂಗೆ
ಹರಸು ಓ ತಾಯೆ ಮಲೆನಾಡ ಗಂಗೆ.

ಜೈಷ್ಠದಲ್ಲೆ

ಶೃಂಗಗಿರಿ ಕೋಮಲ ಲಲಾಟ ಪ್ರದೇಶದಲಿ
ಮಲೆತು ಮುಸುರಿದ ಮಹಾ ಜೀಮೂತ ಪಂಕ್ತಿಯಲಿ
ಕಾರ್ಗಾಲದಪಯಶಸ್ತೋನು ಸಂಕ್ಷೋಭೆಯಂ
ಧೂಮ್ರವರ್ಣಾವರಣ ಜನಿತ ನಿಸ್ತೇಜಮಂ
ಜೇಷ್ಠದುರ್ದಿನದುದಯ ಮೆತ್ತು ತಿಹುದೆಂಬಂತೆ
ನಿಬಿಡ ಕೃಷ್ಣಚ್ಛಾಯೆ ಬಲಿಯುತಿಹುದೋರಂತೆ.
ಮೋಣಂತೆ ಮೊಗಚಾಚಿ ಶೈಲಶಿಶು ಸಮುದಯಂ
ಮುಗಿಲಮಾರಿಯ ಮೊಲೆಯ ನುಣುವಂತೆ ತೋರುತಿದೆ.
ವರ್ಷಧಾರೋತ್ಕರ್ಷ ವಿಪ್ಲವ ವಿನೋದಕ್ಕೆ
ಗಿರಿ ಹೊನಲು ಪುರ ವೀಧಿ ಗುಡಿ ಗೋಪುರಂ ಸಿಲೈ
ಎನೆ ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ವರ್ಷದುತ್ಕಾಂಕ್ಷೆಯಲಿ
ಮುಳಗುವಿ ಶೃಂಗಗಿರಿ ತನ್ನಂತ್ಯವನು ತಾನೆ
ಮನಗಂಡ ತಾರ್ಕಿಕನ ಆತ್ಮಸುಸ್ಥಿರತೆಯನೆ
ಮೆರೆವಂತೆ ತೋರುತಿದೆ ಮಹಾಯೋಗಿ ವರನಂತೆ

ಕವಿಗೆ

ಏನು ಕವಿಯೇ ಏನು ಮೌನದಿಂದೇಕಾಂಗಿ
ಯಾಗಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸುತೆ ಬರೆದೆ ನೀಂ ಕುಳಿತೆ.
ಭಾವಚಿಂತಾರತ್ನವಾವುದರ ಶೋಧನೆಯೇ—
ಳಲ್ಲಿ ನೀಂ ಧ್ಯಾನಸ್ಥನಾಗಿ ಮೈಮರೆತೆ.

ವಿಶ್ವಕವಿನಿರ್ಮಿಸಿದ ಲೋಕವೋಹಕಮಾದ
ಸೌಂದರ್ಯವಾವುದನು ನೋಡಿ ನೀಂ ನಲಿವೆ.
ಮೇಣಾವ ರಸ ತೀರ್ಥದಲಿ ಮಿಂದು ಪೂತಾತ್ಮ—
ನೆನಿಸಿ ನೀಂ ರಸಮುಷಿಯವೋಲಿಲ್ಲಿ ಮೆರೆವೆ.

ಆವ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರರೋಹಣಗಿರಿಯ—
ನಾರೋಹಣಂಗೈದು ಏನ ನೀಂ ಪಡೆದೆ.
ಆವ ತತ್ವಾಲೋಕದಾನಂದದಾಗರದೆ
ಆತ್ಮಕಲ್ಯಾಣವನು ಸಾಧಿಸುತೆ ಮೆರೆದೆ.

ಸುಂದರ ಸರೋವರಗಳರವಿಂದ ಗಂಧದಲಿ
ನಲಿದೊಲಿದು ಮಿಾಯುತ್ತ ಜಲಕೇಳಿಯಾಡಿ
ರತಿಯೊಂದು ಮೈವೊಗರನೇಳಿಸುವ ಚಿಲುವಿನಲಿ
ಮೆರೆದಂಥ ರಮಣಿಯರ ಹಾಡಿ ನೀಂ ನಲಿದೆ.

ಅಕ್ಷಯ್ಯ ಸುಖವಿರುವ ಯಕ್ಷಲೋಕದೊಳಲ್ಲಿ
ಕಲ್ಪತರುಮಿದೊಗೆದ ಮಧುರ ಮಧು ಕುಡಿದು
ಕುಣಿದಾಡುತಿರುವಂಥ ಭೋಗೋಪಜೀವಿಗಳ-
ನಾಯಕ್ಷ ಯಕ್ಷಿಣಿಯರಂ ಕಂಡು ನಲಿದೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನೃತ್ಯೋತ್ಸವವು
ತುಂಬುರರ ಕಿನ್ನರರ ಗಾನದಿಂಚರವ
ಹಾಡಿ ಮೈಮರೆಯಿಸಿದೆ ಹೊಗಳಿ ಮನವುಬಿಡಿಸಿದೆ
ಅದರಂಥ ಇನ್ನಿತರ ಸೌಂದರ್ಯದಿರವ.

ಭಕ್ತಭೋಜ್ಯಗಳೇನು ಲೇಹ್ಯಖಾದ್ಯಗಳೇನು
ಭೂರಿಸಂತರ್ಪಣೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಪಂಕ್ತಿ
ಭೂತಕೇಶನ ಮಗಳ ಆ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ
ಕಡೆದಮೃತದೂಟವನು ಬಣ್ಣಿಸಿದೆ ದಣಿದೆ.

ಏಳು ಕವಿಯೇ ಏಳು ಮೌನವನು ಒಡೆದೇಳು
ಭಾವಚಿಂತಾರತ್ನವದನು ಹೂಳು.
ಒಂಟಿಯಾಗಿರಬೇಡ ನನ್ನೊಡನೆ ನಡೆದುಬಾ
ನೋಡೀಪ್ರಪಂಚವನು ಏನೆಂಥ ಬಾಳು !

ಕಣ್ಣೀರ ಮಳೆಸುರಿಸು ಸುಯ್ಯಲರನುರೆಸೂಸು
ಎದೆತೆರೆದು ಕನಿಕರಿಸಿ ಈ ಜಗವ ನೋಡು.
ಮಾನವರ ಬಾಳೆಂತು ಹಾಳಾಗಿ ಹೊಲಸಾಗಿ
ನಾರುತಿಹುದೆಂಬುದನು ನೋಡಿ ನೀಂ ಹಾಡು.

ಜೀರ್ಣೋದ್ಧವನೊಂದು ಜೀರ್ಣವಸನದಿ ಮುಚ್ಚಿ
ಪೂರ್ಣ ನವ್ರತೆಯಿಂದ ಹಿಡಿಕೂಳಿಗಾಗಿ
ಮನೆಮನೆಗೆ ತಿರುಗುತಿಹ ಪರದೇಸಿ ಭಿಕ್ಷುಕಿಯ
ನೋಡಿ ಪುಳಕಿತನಾಗು ಭಯಚಕಿತನಾಗಿ.

ಕ್ಷಾಮಡಾಮರದಿಂದ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಂದ
ಅನ್ನವಿಲ್ಲದನಾಥ ಮನುಕುಲದ ಹಿಂಡು
ಬೀದಿಯಲಿ ಸಿರಿವಂತರುಂಡೆಸೆದ ಎಂಜಲಿಗೆ
ನಾಯವೊಲು ಕಚ್ಚಾಡಿ ನೆಕ್ಕುವುದ ಕಂಡು

ದಿನವೆಲ್ಲ ಬೆವರಿಳಿಸಿ ದುಡಿದ ಎಂಟಾಣೆಯನು
ಹೆಂಡದಂಗಡಗಿತ್ತು ಹುಳುಹೆಂಡ ಹೀರಿ
ಗುಡಿಸಿಲಲಿ ಹಸಿದಿರುವ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೊಡೆಯುತಿಹ
ಕುಡುಕ ಕಾರ್ಮಿಕನಿರವ ನೋಡಿ ಹೌಹಾರಿ

ಊರ ಎಂಜಲನೆತ್ತಿ ನಾಯಿನರಿಗಳನೆತ್ತಿ
ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳ ಹೊತ್ತು ಬೀದಿಯನು ಗುಡಿಸಿ
ಧೂಳಿಗಂಗಳಾಸ್ತನದಿಂದ ಮೈಮಡಿಯಾಗಿ
ನಿಂದ ಭಂಗಿಗಳರವಿಗೆದೆ ಕರಗಿ ನಮಿಸಿ

ಹಾಡು ಓ ವರ ಕವಿಯೆ ನಿನ್ನ ನುಡಿ ಬೋಕ್ಕಸದ
ಮಾಣಿಕೃದೊಡವೆಗಳ ತೆಗೆದು ಕೃತಿಮಾಡಿ
ಹಾಡು ದೀನಾನಾಥ ಪತಿತರೋಚರಿತೆಗಳ
ನಿನ್ನ ಮರ ಕಂಠದಲಿ ಅವರ ವ್ಯಥೆಮೂಡಿ.

ಪತಿತ ಪಾನರ ದಲಿತ ಕೂಲಿ ದೀನಾನಾಥ
ಅವಿವೇಕಿ ಅಜ್ಞಾನಿ ಪಾಪಿ ಪರದೇಸಿ
ಕೃಷಿಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ರೋಗಿ ಯುವಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ
ತಿರುಕಿ ತಿವ್ವೆಯ ಭಂಗಿ ಮೇಣ್ ದೇವದಾಸಿ

ಇವರ ನೀಂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಇವರ ನೀನಾದರಿಸಿ
ಕನಿಕರಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಪೂಜೆಯಂ ಸಲಿಸಿ
ರುದ್ರವೀಣೆಯ ಮಿಡಿದು ಸಿಡಿಲು ದನಿಯಂ ನುಡಿದು
ಇವರ ಚರಿತೆಯ ಹಾಡು ಭಕ್ತಿಯಲಿ ನಮಿಸಿ.

ಮಾನವಂ ದೇವೇಂದ್ರ ನಾಗುವೊಲು ನೀಂ ಮಾಡು
ಬಾಳೆಲ್ಲ ಬಂಗಾರವಾಗುವೊಲು ಹಾಡು.
ಹೊಸ ನೋಟವನು ನೋಡು ಹೊಸ ಹೂಟವನು ಹೂಡು.
ನವಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೆ ಸಗು ಹಳತು ದೂಡು.

ಇಂದಿನೀ ಶತಮಾನ ಯುವಜನರ ಶತಮಾನ
ಇಂದಿನೀ ಶತಮಾನ ಸರ್ವರ ಸುಮಾನ.
ಸರ್ವಸಮತಾ ಭಾವವಿಂದಿನ ಮಹಾಭಾವ
ದೀನದಾಮೋದರನೆ ಇಂದಿನ ಸುದೈವ.

ಇಂದಿನೀ ಯುಗಧರ್ಮವೆಂತಿರುವುದನರಿತು
ಕೃತಿ ಶತವ ರಚಿಸಿ ನೀಂ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗು.
ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ತತ್ವವಾವುದೆಂಬುದ ಕುರಿತು
ಅದನೆ ನೆನೆನೆನೆದರಿತು ಅದಕೆ ಶಿರಬಾಗು.

ಅನುರವಾಗುವುದೆಂದು ನಿನ್ನ ಮಳ ಕೃತಿಶತವು
ಅಮೃತವೆನಿಸುವುದೆಂದು ನಿನ್ನೊಲುಮೆ ನುಡಿಯು
ಧವಳದಿಧಿತಿಯಾಗಿ ನಿತ್ಯನೂತನವಾಗಿ
ಬೆಳಗುವುದು ಮೇಣಂದು ನಿನ್ನರಿವು ಕಿಡಿಯು.

ಜಗವೆ ಹೊತ್ತಗಿಯಾಗೆ

ಜಗವೆ ಹೊತ್ತಗಿಯಾಗೆ ಬೇರೆ ಹೊತ್ತಗಿಯೇಕೆ
ಜೀವನವೆ ಕೃತಿಯಾಗೆ ಬೇರೆ ಕಾವ್ಯಂ ಬೇಕೆ ?
ದಿನದಿನವು ನಡೆಯುತಿಹುದಿಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣಂ.
ಕಣ್ಣೆ ದುರೆ ಕಾಣುತಿಹುದಾ ಮಹಾಭಾರತಂ.
ವಿಶ್ವಕವಿಗಳ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲಿ
ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದು ವಾಸ್ತವಸಹಜ.
ಆ ಪ್ರಪಂಚದ ಒಗಟಿಗಿಲ್ಲಿ ಈ ಬದುಕಿನಲಿ
ಉತ್ತರಂ ದೊರೆವಂತೆ ಈ ಕಾವ್ಯವಿಹುದು ನಿಜ.
ಒಂದೆ ಜೀವನ, ಕಾವ್ಯನಾಟಕ ಕಥಾಸೂತ್ರ
ಖೇದ ಆನೋದಾಂತ ಕೃತಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದು.
ನವರಸಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ಕಾವ್ಯದ ಪಾತ್ರ
ಸುಪ್ರಾಧಿಯಿಂ ಮೆರೆಯುತಭ್ಯಸಿಸಿ ತೋರುವುದು.
ನಿತ್ಯನೂತನನಾದ ಈ ಬೃಹತ್ಕಾವ್ಯಮಂ
ಕಣ್ಣೆರೆಯುತಭ್ಯಸಿಸಿ ಚರಿತಾರ್ಥನಾಗು ನೀಂ.

ಒಂದು ಮಾತು

ನಿನ್ನ ಚಿನ್ನ ಮೂಸೆಯೊಳಗೆ
ಕುದಿಯುತ್ತಿರಲಿ ಕರಗುತ್ತಿರಲಿ.
ನಿಗಿನಿಸುವ ಕೆಂಡದರಿಗೆ
ಮಿಡುಕಬೇಡ ದುಡುಕಬೇಡ.
ಚಿನ್ನ ಕಾವಿನುರಿಗೆ ಕರಗಿ
ತನ್ನ ಕಾಳಿಕೆಯನು ನೀಗಿ
ಮಿರುಮಿರುಗುತಲೆಸೆವುದು.

ಲೋಕವೊಂದು ಹಿರಿಯ ಮೂಸೆ
ದುಃಖವೊಂದು ಸುಡುವ ಬೆಂಕಿ
ಅದರೊಳಿರುವ ನಿನ್ನ ಬಾಳು
ಕೊಳೆಯುರುಹಿದ ಸತ್ತ್ವವಹುದು-
ಅದರಿನಂತೆ ಏಕೆ ಚಿಂತೆ
ಸಹನಶೀಲ ನೆನಿಸುತ್ತೆ
ಬಾಳು ಚಿನ್ನವಾಗುತ್ತೆ.

ಬೇಟೆ

ನಡುಗಟ್ಟಿ ಹಯ ಹತ್ತಿ ಜಡದ ವಿಶ್ವವ ಸುತ್ತಿ
ಕಡುಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಬೇಟೆಯರಸಿ
ಬಿಡದೆ ಬೇಟೆಯ ಬಳಸಿ ದುಡುಕಿ ಕೈವೈಯಲಸಿ
ಬಿಡಲಿರಲು ಯತ್ನವನು ಬೇಟೆ ಸುಳಿಯೆ
ಕೋರಿದಾ ಬೇಟೆ ಸಿಗೆ ಹಾರಿ ಹಯ ತೋಷ ಮಿಗೆ
ವೀರಮಂಡಿಯನಿಕ್ಕಿ ಬೇಟೆ ನೋಡಿ
ನೇರ ಗುರಿಯಿಟ್ಟದುವು ನಾರಿಯಿಂದಂಬ ಕಿವಿ-
ವಾರಿ ಬರುವಂತೆಳೆದು ಬಿಡುವೆ ಸರಳಂ.
ಮಿಸುಗದೆಯೆ ಹೆದೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಅಸವಸದಿ ಗುರಿ ಕುಕ್ಕಿ
ಬಸಿವ ನೆತ್ತರ ಸರಳು ತೋರ್ಪುದೆಂದು
ಎಸೆವಲಗ ಬಲುನೆಚ್ಚಿ ಜಸದ ಆಸೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ
ಮಸೆದಂಬು ಮಿಸುಗುವುದು ಆಸೆ ವಿಫಲ.

ಅಮೇರಿಕದ ವೈಮಾನಿಕನಿಗೆ

ನಿನ್ನ ತನುಗಾತ್ರವು ತೂಗಿ ಸಲೆ ತಲೆದೂಗಿ
ನಿನ್ನ ವೈಯೆತ್ತರವ ನಳೆದು ಸೈವೆರಗಾಗಿ
ನಿನ್ನೆದೆಯ ಬಡಿತವು ಮೇಣ್‌ನಾಡಿ ಮಿಡಿತವು
ಧೀಶಕ್ತಿಯು ಮತ್ತೆ ಅಪ್ಪೆಯ ಪಟುತ್ವವು
ಕೊಂಡಾಡಿ ಪೂಡಿದರ್ ಗಗನಯುದ್ಧೋದ್ಯಮಕೆ;
ದಿವ್ಯನಾಗರಿಕತೆಯ ಸರ್ವಸುಖಗಳ ಸಲಿಸಿ
ನಿನ್ನಾತ್ಮವು ನಶಿಸಿ ಚಿಜ್ಞಾತಿಯು ಕಿಡಿಸಿ
ಸಮರ ಶಿಕ್ಷಣವೀಯೆ; ವಿಲಯ ಸಮ ಸಂಗರಕೆ
ಓ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಮಳ ವೈಮಾನಿಕನೆ!
ಯಂತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನಕಲೆ ಕರತಳಾಮಲಕಮೆನೆ
ಪರಮಾಣು ಸಿಡಿಮದ್ದಿನೊಡನೆ ನೀನೈತಂದೆ
ಸುಂಧರ ವಸುಂಧರೆಯ ಜೀವಜಾಲವ ಕೊಂದೆ
ನವಯುಗದಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಾಗರಿಕ ಅವತಾರ!
ನಿನಗಿದೋ ಧಿಕ್ಕಾರ ಸಾವಿರ ತಿರಸ್ಕಾರ!

ಅಮರ ವಾಣಿ

ದೇವದೇವನು ತನ್ನ ಗುಡಿಯನು
ಪ್ರೇಮ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿ—
ರೆಂದು ಪ್ರೇರಿಸುತಿರುವನು.
ಅದರಾತನ ಪೂಜ್ಯ ಭಕ್ತರು
ನಾವು ಗುಡಿಯನು ಕಟ್ಟಲೋಸುಗ
ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣನು ತರುವೆವು.

ಒಂಟಿದೇಗುಲದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ
ಓಡಿಬರುವರು ಎಳೆಯ ಬಾಲರು
ಧೂಳಿನೊಳಗುರುಳಾಡಲು.
ದೇವನವರೆದುರಲ್ಲಿ ಮರೆವನು
ಓವಿ ಪೂಜಿಪ ಗುಡಿಯ ಭಕ್ತನ
ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರದ ಪೂಜೆಯು.

ಆಣ್ಣ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಬರೆದ ಓಲೆ

ಹಾಲುಗೆನ್ನೆಯ ನನ್ನ ಮುದ್ದುಮೋಹನ ತಮ್ಮ!

ನಿನ್ನ ಕಾಗದವೋದಿ ಮರುಗಿ ನೊಂದಳು ಅಮ್ಮ.

ಪೊಲ್ಲದುದ ನೀಂ ನೆಗಳ ಪಾಳೈದೆ ಕಜ್ಜಮಂ.

ಶಾಲೆಯಂ ಬಿಟ್ಟೋಡಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಬಿಜ್ಜೆಯಂ

ರಾಜಕೀಯದ ಉರಿಗೆ ಚಿಟ್ಟಿವೊಲು ನೀನಾದೆ.

ಓದು ಬರೆಹದ ಕಲೆಗೆ ಕುಟ್ಟಿಹುಳುವೋಲಾದೆ.

ಬರಿಯ ಜಯಘೋಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿದೊರೆಯುವುದುಂಟೆ?

ವಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಂಗಾಯಿ ಮಡಲಿಗುದುರುವುದುಂಟೆ?

ಸಿಂಹ ಘರ್ಜನೆ ಕೇಳಿ ಮದಗಜವು ಬೆದರುವೊಲು

ಬೆದರುವುದೆ ತಾನೆನಿತು ಕಿರಿಚಿದರು ಕುರಿಮರಿಯು.

ನಖ ದಂಷ್ಟ್ರ ಕೇಸರಂಗಳ ಬೆಳಸಿ ಘರ್ಜಿಸೈ.

ನಾಡಿನುನ್ನ ತಗತಿಯ ಮೇಣಂದೆ ಆರ್ಜಿಸೈ.

ಅದುವರೆಗುಮೆಂದಿನವೊಲೋದಿ ಸನ್ಮತಿಗಳಿಸಿ

ತಾಯ ಮಾತಂ ಸಲಿಸು ಸಭ್ಯತೆಯ ನಭ್ಯಸಿಸಿ.

ನೆನೆಯದಿರು

ಅಂದೂದಿಗೆ ಸಂದುಹೋದ
ಹಿಂದಿನದನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು
ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮುಂದೆ ಅದನೆ
ನೆನೆಯದೇಕೆ ಕೊರಗುವೆ.
ಅಂದಿನ ದಿವಸಕದುವೆ ಚೆಲುವು
ಇಂದಿನ ದಿವಸಕದುವೆ ಚೆಲುವು
ಇದುವೆ ಗೆಲುವು ಇದುವೆ ಒಲವು
ಇದೇ ಇರಲಿ ಎನ್ನುವೆ.

ಹಿಂದೆ ಸಂದುದೇನೆ ಸಲಲಿ
ಮುಂದೆ ಬರುವುದೇನೆ ಬರಲಿ
ಇಂದಿನದಿನಗೆ ಇದೇ ಚೆನ್ನ
ಇದನೆ ಕೂಡಿ ಸವಿಯುವೆ.
ದಿವಾರಾತ್ರಿ ಉರುಳುತ್ತಿರಲಿ
ವರ್ಷವರ್ಷ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲಿ
ನೋವೊ ನಲಿವೊ ಯಾವುದಿರಲಿ
ಅದನೆ ಒಲಿಸಲೆಳಸುವೆ.

ಕೈಯಬಿಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು ಕೆಲವು
ಕೈಗೆ ಎಟುಕದಿಹವು ಹಲವು
ಇದ್ದೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಇಹವು.
ಅದರದಕೆ ಚಿಂತೆಯೆ.

ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕರಷ್ಟೆ ಕಡೆಗೆ
ಪಡೆದಷ್ಟುಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗೆ
ಇದೇ ಈ ಸ್ಥಿತಾರ್ಥವೆನುವೆ
ಮತ್ತೆ ಎಂದಿನಂತೆಯೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ

ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನ ಜಪತಪ ಸಮಾಧಿಯಿಂ-
ದಾತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಾನಂದ ಸಿದ್ಧಿಯಿಂ—
ದಾರ್ಯನೆನೆ ಪಾರ್ವನೆನೆ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯನೆನೆ
ವರ ಪುರೋಹಿತನೆಯೆನೆ ಭೂಸುರೋತ್ತಮನೆಯೆನೆ
ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಜನಂದು ಬಾಳದನ್ ಪಿರಿದಾಗಿ
ತಾನೊಮ್ಮೆ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧಕನಾಗಿ.
ಕಾಲಚಕ್ರಂ ಪೊರಳಿ ನೀನೀಗಲೇನಾದೆ!
ಪಾಚಿಯಾವರಿಸಿದ ಸರೋವರದವೋಲಾದೆ.
ಬೂದಿಮುಚ್ಚಿದ ಬೆಂಕಿ ಕೆಂಡದುರಿವೋಲಾದೆ.
ವಸೆಯದೆಯೆ ಮಣ್ಣಿಂದ ಖಡ್ಗಧಾರೆವೋಲಾದೆ.
ಇನ್ನು ಮನನತಿಗಾಣ್ವ ಮೊದಲೆ ಮೇಲೆದ್ದೇಳು.
ಧೀಯಂ ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತ ಗ್ನಿಯಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ
ನಿನ್ನೊಳಗ ನೀಂ ಬೆಳಗಿ ಆಚಾರ್ಯನೊಡೆನಿಸಿ
ಪೂರ್ವಜರೊಲೇಗಳಂ ಪಿರಿಯನೆನೆ ನೀಂ ಬಾಳು.

ಒಸಗೆ

ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ನವಿಲು ನಾಟ್ಯಂಗೈವು-
ದೊಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಪಿಕ್ಕವು ನಲಿಯುವುದು.
ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಇನ್ನಾವು ಫಲ ಬಿಡುವು-
ದೊಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಪಲಸು ಪಣ್ಣುಹುದು.

ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಕೇದಗೆಯ ಹೊಡೆ ಬಿರಿವು-
ದೊಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಮೊಲ್ಲಿ ಹೂವಹುದು.
ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಜಡಿನುಳಿಯು ಸುರಿಯುವುದು.
ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಬಿಸಿಲು ಕಾಯುವುದು.

ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಬೆಳುದಿಂಗಳೆಂಬಹುದು
ಬೇರೊಂದು ಕಾಲದಲಿ ಅದೆ ಅಹಿತವಹುದು.
ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ತೆಂಗಾಳಿ ಸುಖವಹುದು.
ಬೇರೊಂದು ಕಾಲದಲಿ ಅದೆ ದುಃಖವಹುದು.

ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಕೆಳೆಯೊಲುನೆ ಸೊಂಪಹುದು
ಬೇರೊಂದು ಕಾಲದಲಿ ಅದುನೆ ಹಗೆಯಹುದು.
ಒಂದು ಕಾಲವು ಬರಲು ಅಗಲಿಕೆಯ ಸೊಗವಹುದು
ಬೇರೊಂದು ಕಾಲದಲಿ ಮಿಲನ ಚೆನ್ನಹುದು.

ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲಿ
ಒಂದೊಂದು ಸುಖವಹುದು ದುಃಖವಹುದು.
ಅದರದರ ಕಾಲದಲಿ ಸುಖದುಃಖಗಳ ಸವಿದು
ಬಾಳ ಹಸನಾಗಿವುದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದೊಸಗೆ.

ಭಟ್ಟಳ

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಉಜ್ವಲ ಕೀರ್ತಿಯ
ಬಾವುಟವಲ್ಲವೆ ಭಟ್ಟಳವು.
ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ರಮ್ಯ ಮನೋಹರ
ನೋಟವಿಲ್ಲವೆ ಭಟ್ಟಳವು.
ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ
ಕಣ್ಮಣಿಯಲ್ಲವೆ ಭಟ್ಟಳವು.
ಕರುನಾಡ ದೇವಿಯ ಕೊರಳ ಕಟ್ಟಾಣಿವೊ—
ಲೆಸೆಯುವುದಲ್ಲವೆ ಭಟ್ಟಳವು.
ಪಡುವಣ ಕಡಲಿನ ಕರೆಯೊಳಗಿರುವಂಥ
ಬಂದರವಲ್ಲವೆ ಭಟ್ಟಳವು.
ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕುವುದು.

ಸುತ್ತಲ ಗುಡ್ಡವು ಕಡಲತ್ತ ಚಾಚಿರೆ
ನಡುವಣ ಭೂಮಿಯು ಹಳ್ಳವಿರೆ
ತೆನುರೇರಿ ನೋಡಿದ ಭಾವುಕನೀ ಊರ
‘ಬಟ್ಟಲಕುಳಿ’ ಯೆಂದೆ ಭಾವಿಸಿರೆ
ಅಂತೆಯೆ ಕರೆಯಲು ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ
‘ಭಟ್ಟಳ’ ವಾಯಿತಿದೆನ್ನವರು.
ಭಟ್ಟಳ ಬಂದರ ಮೇಗಡೆ ಬಂಗಲೆ—
ಯಂಗಳದಲಿ ನಿಂದು ನೋಡುತ್ತಿರೆ
ಒಮ್ಮೆಗೆ ಮೈಮರೆಯಿಸುವಂಥ ಮಹಿಮೆಯ
ಅದ್ಭುತ ದರ್ಶನ ಮೂಡುತ್ತಿರೆ
ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕುವುದು.

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿತೇನೆಂಥ ಜಿಲುಮೆದು
ನೆಲ ಜಲ ಮುಗಿಲಿನ ಮೇಳದಲ್ಲಿ
ಒಂದರಿನೊಂದತಿ ಶೋಭೆಯ ಪಡೆದಿರ—

ಲದರ ಅನಂದವ ಮರೆಯುವರೆ.
ನೀಲಿಮ ಸಾಗರ ನೀಲಿ ನಭೋಗಣ
ನೀಲ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯ ಶಿಖರಗಳು !
ತಾಯಿ ವಸುಂಧರೆ ತೊಡವಾಗಿ ಧರಿಸಿದ
ಹಚ್ಚನೆ ಹೊಲಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳು !
ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಮೊಗಮಾಡಿ ಮಲಗಿದ
ಉನ್ನತ ಮಲೆಗಳ ಮಾಲೆಗಳು !
ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕುವುದು.

ಕೆಳಗಣ ಕಣವೆಯೊಳಾವುದೊ ತೊರೆಯೊಂದು
ಮಿಂಚಿನ ಝರಿಯಂತೆ ಹರಿಯುವುದು.
ಸಂಗಮ ಸೌಖ್ಯದ ಮಧುರ ಮನೋಹರ
ಶಾಂತಿಯೊಳದ್ದಿದ ಸರಿಯನುವಂತೆ
ತೋರುವುದೊಮ್ಮೆಗೆ ತಾನೆ ಕಡಲಾದಂತೆ
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತೋರ್ವುದು ತಾನಿಲ್ಲದಂತೆ.
ಆ ತೊರೆಯಿಕ್ಕಲದಾಚೆಗೆ ಈಚೆಗೆ
ತೂಗುವ ತೆಂಗಿನುಯ್ಯಾಲೆ ನೋಡು.
ತೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳ ಗುಡಿಲಿನೊಳಾಡುವ
ಕಡಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಜಿಲುಮೆ ನೋಡು.
ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕುವುದು.

ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಹೊರಳಿಸಿ ಕಡಲತ್ತ ಹಾಯಿಸು,
ನೀಲಿಮ ವಾರಿಧಿ ಏನು ಸೊಗಸು !

ತೆರೆಯನು ತೆರೆಯಟ್ಟು ಉಬ್ಬುಬ್ಬಿ ಮೇಲೆದ್ದು
 ಎದೆಯುದ್ದ ಕೊರಳುದ್ದ ಅಳುದ್ದವಾಗಿ,
 ಬಾಗಿ ಮೈ ಬಳುಕಿಸಿ ತೂಗಿ ತಲೆದಿರುಗಿಸಿ
 ಹೊಡೆ ಮುರಿಯುತ್ತಪ್ಪಳಿಸಿ ಉರುಳುರುಳುತೆ;
 ಜುಳುಜುಳನೆ ನೋರೆಗರೆದು ಗುಳುಗುಳನೆ ಸುಳಿಸುಳಿದು
 ದಡಕೆ ಕಚಕುಳಿ ಇಡುವ ಕಡಲ ನೋಡು.
 ಖೇದ ಅನೋದದ ರೋಷ ಸಂತೋಷದ
 ತೆರೆಗಳ ಪರಿಪರಿ ಲೀಲೆ ನೋಡು.
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬಿ ವುದುಕ್ಕು ವುದು.

ಅಲೆಯಾಗಿ ಹನಿಯಾಗಿ ಒಡೆದೊಡೆದು ಮುತ್ತಾಗಿ
 ಬೆಳ್ಳಿಯ ನೆರಿಗೆಯ ಹಾಸಿ ಹರಹಿ;
 ನುಣ್ಣನೆ ಮರಳನು ಬೆರಳಾಡಿ ಮುದ್ದಿಸಿ
 ಮರಳುವ ಕಡಲಿನ ಮೋಹ ನೋಡು.
 ಮೋಹದ ಕಡಲಿನ ಮೇಲಾಡುತಿರುವಂಥ
 ಬೆತ್ತರ ಮಕ್ಕಳ ಪಾತಿ ನೋಡು.
 ಗಾಳಿಗೆ ಬೀಸಿದ ಹಾಯಿಗಳೋಡುವ
 ಸೊಗಸಿನ ನೋಟವ ಕಂಡೆಯೇನು.
 ಹಾಯಿಗು ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಲಿರುವಂಥ
 ದೂರದೆ ತೋರುವ ಮಂಜಿ ನೋಡು.
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬಿ ವುದುಕ್ಕು ವುದು.

ಬಂದರಿನಂಗಳದಲಿ ನೆಟ್ಟ ದೀಪದ
 ಕಂಬದ ಬಳಿಯಲಿ ನಿಂದು ನಾನು
 ಭಟ್ಟಳ ಬಂದರ ನೂತನ ನಿರ್ಮಾಣ
 ಕೃತಿಯಾಗಿ ಕಂಡುದ ನೋಡಿದೆನು.

ಕಡಲಾಚೆಗಣಿಯಾಗಿ ಸಾಗಲು ನಿಂತಿಹ
 ನೌಕೆಗಳೋರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು.
 ಹಡಗಿನ ಒಡೆಯರ ಸಿರಿನುಡಿ ಕೇಕೆಯು
 ಕೋಲಾಹಲವೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಸಿತು.
 ನಾವಿಗ ನೌಕರರಂಬಿಗ ಕೂಲಿಗ—
 ಕೊಕ್ಕೂಟ ದಡದಲಿ ಸಂಧಿಸಿತು.
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕು ವುದು.

ಬೇರೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ ದೂರದ ನೌಕೆಯ
 ಕರೆಯಲಿ ನಿಂತವರೀಕ್ಷಿಸಿರೆ
 ಸಾಗರ ಯಾನಾರೋಹಣಕಣಿಯಾಗಿ
 ಸೀಮೋಲ್ಲಂಘನ ಮಂದಿಯಿರೆ,
 ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ ನಲ್ಲನಲ್ಲೆಯೊಂದು
 ಮಳಲ ದಂಡೆಯೊಳತ್ತ ವಿಹರಿಸಿರೆ,
 ಸೆಟ್ಟಿ ಮಾರ್ವಾಡಿಯು ಭಾರಿ ಜವಿರನ್ನಾರ-
 ಲೊಂದಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಬೆಳಸುತ್ತಿರೆ,
 ದೇಶ ವಿದೇಶದ ವೇಷ ವಿನೋದದ
 ಬೆರಕೆಯ ಮಂದಿಯು ಸಂಧಿಸಿರೆ,
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕು ವುದು.

ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೊಂದೆ ಮುಂದಾಗಿ
 ಕನ್ನಡ ಜನಗಳೆ ಮೇಲಾಗಿರೆ,
 ಕವಿದಂಥ ಕತ್ತಲನೋಡಿಸುವದದಿ
 ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿಹ ನೌಕೆಗಳು
 ಲಕ್ಷ ದೀಪೋತ್ಸವ ನಡಸುತ್ತಿರುವದದಿ
 ನಾಡಿನ ದೈವನ ಬೆಳಗುತ್ತಿರೆ,

ಬಂದರ ಮಳಿಗೆಯ ಮಳಿಗೆಯೊಳಗಣೆ
 ಮಿಣಿಮಿಣಿ ದೀಪಗಳುರಿಯುತಿರೆ,
 ಬಂದರಿದೂರಿಗೆ ಉರಿದ ಬಂದರಿ-
 ಗೋರಂತೆ ಯಾನಗಳೋಡುತಿರೆ,
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕು ವುದು.

ನಾಡಿಂದ ಕಡಲಿಗೆ ಕಡಲಿಂದ ನಾಡಿಗೆ
 ಧನಕನಕ ವಸ್ತು ವನೋಯ್ಯುತಿರೆ,
 ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹೊರನಾಡ ವ್ಯಾಪಾರ
 ಬಂದರ ಮೂಲಕ ಸಾಗುತಿರೆ,
 ಹೊನ್ನಿನ ಹೊಳೆಯಾಗಿ ಹೊರ ಊರ ಸಿರಿಯೆಲ್ಲ
 ಒಳನಾಡಿಗೋರಂತೆ ಹರಿಯುತಿರೆ,
 ಕನ್ನಡ ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲ ತೆರೆದಂಥ
 ಭಟ್ಟಳ ಬಂದರ ನಿರ್ಮಾಣದ
 ಸುಂದರ ಮುನ್ನೋಟದಂದದ ಕಣಸೊಂದು
 ಕಾಣಿಸಿತೆನಗೊಂದು ನೋಡಿದೆನು.
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕು ವುದು.

ಬಂದರನಂತೆಯೆ ಭಟ್ಟಳದೂರಿನ
 ಇನ್ನಿತರ ಚೆಲುವನು ಹೇಳಲೇನು !
 ಇಲ್ಲಿನ ಕಬ್ಬಿನ ಜಲ್ಲೆಯ ಕಚ್ಚಿದ—
 ರೊಸರುವ ಹಾಲಿನ ಸವಿಯಂಥದು !
 ಇಲ್ಲಿಯ ಮೊಲ್ಲೆಯ ಮಗ್ಗಿನ ಮಾಲೆಯ
 ಮುಡಿದರೆ ಸೂಸುವ ಕಂಪಂಥದು !

ಇಲ್ಲಿಯ ಕಡಲಿನ ತಣ್ಣನೆ ಗಾಳಿಗೆ
 ವೈದಿರೆಯಲಾಗುವ ಸುಖವೆಂಥದು !
 ನೋಟಕಾನಂದವ ತುಂಬುವ ಸುತ್ತಲ
 ಗಿಡ ಮರ ಬಳ್ಳಿಯ ಚಿಲುವೆಂಥದು !
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕುವುದು.

ಇಲ್ಲಿ ನವಾಯತರಿಲ್ಲಿ ಸಾರಸ್ವತ—
 ರಿಲ್ಲಿ ಹವೀಕರ ಮನೆಗಳಿದೆ.
 ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತಿನ
 ನುಡಿಜೇನು ನಿತ್ಯವು ಬಳಸಲಿದೆ.
 ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿದೆ
 ಗೇರಿನ ಹಣ್ಣಿದೆ ಎಳನೀರಿದೆ.
 ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿದೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿದೆ
 ಪರಿಮಳವೆರೆಯುವ ರಂಜವಿದೆ
 ಆಟದ ಪಾಟದ ನೋಟದ ಬೇಟದ
 ಪರಿಪರಿ ಚಿಲುವಿನಾಮೋದವಿದೆ.
 ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
 ಕವಿಯೆದೆಯುಬ್ಬುವುದುಕ್ಕುವುದು.

ಮುಗಿಲಿನ ಮರಿಗಳ ಮೊಲೆಯೂಡಿ ಸಲಹುವ
 ಮಹತಾಯಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಹರಕೆಯಿರೆ,
 ಯಂತ್ರದ ಬ.ಸಿಗೈದ ತಪಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ
 ದೇವಿ ಶರಾವತಿ ರಕ್ಷೆಯಿರೆ,
 ಸಾಹಸದೋರುವ ಕೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ನಡ
 ಹಿರಿಯರ ನಚ್ಚಿನ ದೀಕ್ಷೆಯಿರೆ,

ಕನ್ನಡ ರಾಣಿಯ-ಕಡಲಿನ ರಾಣಿಯೆ—
ದೆಸಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವು ನಿನಗಿಲ್ಲವೆ!
ಅಂಥ ಸೌಭಾಗ್ಯವ ನೋಡಿ ನಲಿದಾಡುವ
ಪುಣ್ಯದ ಯೋಗವು ನನಗಿಲ್ಲವೆ!
ಭಟ್ಟಳವೆಂದರೆ ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ
ಕವಿಯೆಡೆಯುಬ್ಬು ವುದುಕ್ಕು ವುದು.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವ

ಇದು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪಂಚವಟಿ.
 ಕನ್ನಡಿಗರಧಿವೇಶಿ ತಪ ನಂದ ಪರ್ಣಕುಟಿ.
 ಇದು ವೇದಿ ಕನ್ನಡದ ರಸ ವಿದ್ಯೆಯೋಜರಿಗೆ,
 ಇದು ಬೋಧಿ ಕನ್ನಡದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಲ್ಲಿಗೆ,
 ಮೇಣಿದು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಕನ್ನಡದ ಪಾರ್ಥರಿಗೆ.
 ಇದು ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಗಂಗಾ ತೀರ್ಥ.
 ಈ ಜ್ಞಾನ ತೀರ್ಥದಲಿ ಮಿಂದು ಜನ ಮಡಿಯುಟ್ಟು
 ಈ ತಾಯಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಜನ ಮುಡಿಯುಟ್ಟು
 ತೃಪ್ತಿ ನೀಗಿ ಕ್ಷುಧೆ ನೀಗಿ ಪೂತಾತ್ಮರೆನಿಸಿ
 ಬಾಳುತಿಹರೊಲವಿನಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರೆನಿಸಿ.

ಇಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆಯು ತೂಗುಯ್ಯಲಾಡುವುದು.
 ಇಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶಿಶು ಪಾಲುಂಡು ಬೆಳೆಯುವುದು.
 ರಾಜ ಪ್ರಜೆ ನಾಡು ನುಡಿಗಳ ಸೇವೆ ತಮದೆಂದು
 ನೆಲ ದೇವಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳಾಣೆ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲೆ.
 ನುಡಿ ದೇವಿ ಭಕ್ತ ಜನ ಮುಡಿವು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲೆ.
 ಬಹು ಜನದ ಬಹು ಮತದ ಹಿತದ ಬೆಳೆಗಿಲ್ಲೆ ಮಳೆ—
 ಯಾಗುವುದು. ಬಹು ನಡೆಯ ಬಹು ನುಡಿಯ ಕೆಳೆ—
 ಯಿಲ್ಲೆ ನೊಳೆದೋರುವುದು, ಬೆಳೆದು ಕುಡಿಯೊಡೆಯುವುದು.
 ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಪರ ಕ್ಷೇಮ ಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಿ.
 ಇಲ್ಲಿ ಇಹ ಪರಲೋಕದಾನಂದ ಋದ್ಧಿ.

ತ್ಯಾಗ ಭೋಗವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡಸುತ್ತಿದೆ.
 ಚಿತ್ತ ಕರ್ಮವನ್ನಿಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಪಥಕೊಯ್ಯುತ್ತಿದೆ.
 ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧಕರನಾಲಂಗಿಸುತ್ತಿಹುದಿಲ್ಲಿ.
 ಬುದ್ಧಿ ಭಾವುಕರನಾಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿಹುದಿಲ್ಲಿ.
 ಹೃದಯವಾನಂದವನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲಿ.
 ಅವಿದ್ಯೆಯು ವಿದ್ಯೆ ಅಜ್ಞಾನಮಂ ಜ್ಞಾನ
 ತಮದಂಧವಂ ಜ್ಯೋತಿ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯನರುಣ
 ಕಳೆ ನಿಂದು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿಹರಾಗೆಲು ವಿನೋಲಗದಿ
 ನಮ್ಮ ಶಾರದೆ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರಂ ಕರೆದು
 ಹರಸುವಳು ಮಕ್ಕಳಂ ಪ್ರೀತಿಯಂ ಮೆರೆದು.

ಕವಿಗಳಂ ಪಡೆದಿ ರಸ ಋಷಿಗಳಂ ಪಡೆದಿ.
 ಚ್ಛಾನಿಯಂ ಪಡೆದಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಂ ಪಡೆದಿ.
 ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ನಿಷ್ಣಾತರಂ ಪಡೆದಿ.
 ವಾದಿ ವಿದ್ಯಾನಿಪುಣ ವಾಗ್ಮಿಗಳ ನೀಂ ಪಡೆದಿ.
 ಗಮಕ ಗಾನ ವಿನೋದ ವಿದ್ವಾಂಸರಂ ಪಡೆದಿ.
 ಇತಿಹಾಸವೇತ್ತರಂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಶೋಧರಂ
 ಪಡೆದಿ ನೀನೆಲ್ಲರಂ ನಿನ್ನ ಬಳಗಂ ಪೊರೆದು.
 ಓ ತಾಯೆ! ಸರಸತಿಯೆ! ಕನ್ನಡಿಗರರಸತಿಯೆ!
 ಚೆನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಪಡೆದ ತಾಯಿ ನೀನಮ್ಮ.
 ನಿನ್ನ ತೇಜದ ಸೊಡರ ಕುಡಿಗಳಾವಮ್ಮ.

ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದಿಲ್ಲಿ
 ಕನ್ನಡದ ರಾಜ ಋಷಿ ತೆರೆದ ವಿದ್ಯಾಲಯಂ
 ಅವನ ತಪ ಅವನ ಕೃಪೆ ಅವನ ಪುಣ್ಯಂ ಸಂದು
 ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನ ಬೆಳ್ಳಿಯೊಸಗೆ ಹಬ್ಬದೊಳೆಂದು

ಕನ್ನಡ ರಮಾರಮಣ ಯಾದವ ಕುಲೋತ್ತಂಗ
 ನನ್ನೊಡೆಯ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರನಾಳಿಕೆಯ
 ಕರ್ಮ ಬಲದಲಿ ನಿಂದು ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ.
 ಈ ಮೆರೆತದಲಿ ನಾವು ನನ್ನ ತಾಯುಡಿಯಲ್ಲಿ
 ನಲಿದಾಡುತ್ತಿಹೆವೆಂದು ಹರ್ಷದಿಂದಾಡಿ,
 ಹಳೆನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸಿ ಹೊಸ ಆಶೆ ಮೂಡಿ.

ಗರಿಮೆಯಲಿ ಹಿರಿಮೆಯಲಿ ಚೆಲುವಿನಲಿ ಚೆದುರಿನಲಿ
 ವಿದ್ಯೆಯಲಿ ಬುದ್ಧಿಯಲಿ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಗಳಲಿ
 ನಯ ವಿನಯ ನೀತಿಯಲಿ ರುಚಿಯ ಸವಿಮಾತಿನಲಿ
 ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು ನಿನ್ನ ಹಾದಿಯ ನಡೆದು
 ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಧ್ವಜವನೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದೆವು ತಾಯೆ.
 ಬೆಳ್ಳಿಹೆಬ್ಬದ ಒಸಗೆ ಹೆಬ್ಬುವೆ ಬಳ್ಳಿಯಲಿ
 ಕೂಡಿವೊಡೆದು ದಾಂಗುಡಿಯನಿಟ್ಟು ನನೆಕೊನೆವೋಗಿ
 ಸ್ವರ್ಣ ವಜ್ರೋತ್ಸವಗಳಾನಂದ ಕುಸುಮಿಸಲಿ.
 ತಾಯ್ ಬಾಳ ನುಡಿ ಬಾಳ ನುಡಿಯ ಗುಡಿ ಬಾಳ
 ಚಿರಮಿರಲಿ ತಾಯ್ ನೆಲದ ದೊರೆ ನಮ್ಮನಾಳಿ.

ವೇದವ್ಯಾಸನಿಗೆ

ನಿನಗಿದೋ ನಮೋ ನಮೋ ಗುರುವೆ ವೇದವ್ಯಾಸ !
ನಿನ್ನ ಪರಿಚಯವಾದುದರಣ್ಯ ಪರ್ವಾಧ್ಯಯನ
ಕಾಲದಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಕಥೆ ಹೆಮ್ಮರನ
ಹೋಲುತ್ತಿದೆ. ಉಪಕಥಾವಳಿ ಬಳ್ಳಿ ವಿನ್ಯಾಸ
ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಸಾಂದ್ರ ವೃತ್ತಾಕಾರವನು ತಳೆದು.
ದ್ವೈತ ಕಾಮ್ಯಕ ವನಗಳದ್ವೈತ ಚಿತ್ರದಲಿ
ಮಸಿ ಬಿದ್ದು, ಮುಖ್ಯ ಕಥೆ ಬಣ್ಣ ಕೆಟ್ಟರು ಕೆಡಲಿ;
ಲೋಕಕರುಹುವ ನೀತಿ ಹಿರಿದೆಂದು ನೀತಿ ತಿಳಿದು;
ಧೌವ್ಯ ಲೋಮಶರಾದಿ ಋಷಿವರರ ಸೂಕ್ತಿಯಲಿ
ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳೆಲಿರುವಂಥ ಹಿರಿದಾದ
ತತ್ವೋಪದೇಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆ.
ನಾನು ಇದನರಿಯದೆಯೆ ದ್ವೈತ ವನ್ಯದ್ರುಮದ
ಜಟಿಲಿತ ನಿಕುಂಜದಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿದೆನೆಂದೆ
ಭಾವಿಸಿದನಿದನುಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಮನ್ನಿಸೈ ಗುರುವೆ.

ಮಹಾಭಿನ್ನಮಣಿ

ಕರಾಳ ಇರುಳಿನ ಉನ್ನಾದದಲಿ
ತಿರೆ ಚಿರ ನಿದ್ರೆಯೊಳೊರಗಿಹುದು.
ನೀಳ ಕರ್ಬಸಿರಲಿ ಸೆರೆಯಾಗಿ
ಹಿರಿಮರ ನಿಂದಿದೆ ತೋಳೆತ್ತಿ.

ಅನಂತ ಯಾತನೆಯಲಿ ಬನಗಾಳಿ
ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯಲತಿ ಬಳಲಿ
“ ನಿಗೂಢ ತತ್ವರಹಸ್ಯವನಾರೂ
ಭೇದಿಸರೇ ” ಎಂದಲಿಯುತಿದೆ.

ವಾಯುದೂತಗೆ ಕೇಳಿಸಿತೇನು ?
ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತನೆ ತಾನು !
“ ನಿಗೂಢ ತತ್ವರಹಸ್ಯವ ನಾನು
ಭೇದಿಸಲೆಂದೇ ಬಂದಿಹೆನು ”

ಸುಧೀರ ಕಂಠದೊಳಿಂತು ತಥಾಗತ—
ನುತ್ತರವೇಯುತ ಮೈಮರೆದು
ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವನರಸುತೆ ಪೋದಂ
ಸಂಸಾರವ ತಾಂ ಸಲೆ ತೊರೆದು.

ಕೇಳಿಸೀತಾದನಿ ಅಲೆ ಅಲೆಯಾಗಿ
ದೂರ ಮುಟ್ಟಿನ ಕಾಡನಲಿ.
ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಿ ವಾಜಯನೇರಿ
ಕಣ್ಮರೆಯಾದನು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ.

ಖುರಪುಟ ಕೊನೆಯಲಿ ಕೇಳಿಸದಾಯ್ತು
ಅಗಮ್ಯ ಕಾನನದಲಿ ಮೊಳಗಿ.
ಜಡದ ಸುಷುಪ್ತಿಯನಿರಿಯುತಲಿತ್ತ
ಪೂರ್ವಗಿರಿಯಲಿ ಬೆಳಗಾಯ್ತು.

ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ

ಓ ದಿವ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ! ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಭೋದ್ಧೀಪ್ತ
ಗುಪ್ತ ಸಂಶೋಧನೆಯಿನಾದ ಸಂಹಾರಮಂ,
ಪರವಾಣುಸಿಡಿಮದ್ದಿನತುಳ ಪರಿಣಾಮಮಂ,
ನೆನೆದೆ ನಾಂ ಮೈನವಿರೊಳದ್ದಿದೆ ಸಂತಪ್ತ
ನಾಗಿ. ಅಹ! ನಿನ್ನಹಂಕಾರದಲಿ, ತಾರ್ಕಿಕನ
ತಾತ್ಪ್ರಿಕನ ಕವಿಯ ಮೇಣ್ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪಕನ
ಶಾಂತಿಯುಪದೇಶ ತಾಂ ಜಲಲಿಪಿಯವೋಲಾಗೆ
ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಲಯಮಂ ಕಾಣಿಸದೆ.
ಆದೊಡೆಂ? ಅಣುಗಳಂ ವಿಶ್ವಕಿರಣಂಗಳಂ
ವಿಾರಿರುವ ಪರಶಕ್ತಿಯನ್ನರಿವ ದರ್ಶನಕೆ
ನಿನ್ನೊಳ್ಳನೆಲ್ಲಮಲ ಚಿಚ್ಚಕ್ತಿಯಂ ವ್ಯಯಿಸಿ
ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದವೃತದಾನಂದಮಂ
ಪಡೆದೆಯೇಂ? ಅದನುಳಿದ ಈ ಸಿದ್ಧಿ ಬರಿಯ ಹುಸಿ.
ಅದೆ ಋತಂ ಅದೆ ಶಿವಂ ಅದೆ ಜಗದ್ಧಾರಣಂ

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಗೆ

ಸೂರ್ಯನಂತಗ್ನಿಯಂತಾ ವಿದ್ಯುತಂತಂತೆ
ಹೊನಲಂತೆ ಅಲರಂತೆ ಎಲರಂತೆ ಅರಿಲಂತೆ
ಜೇನಂತೆ ಹಾಲಂತೆ ಪೀಯೂಷವಂತಂತೆ
ನಿನ್ನ ನುಡಿ ನಿನ್ನ ನಡೆ ಮಂಗಳ ಮನೋಹರಂ
ಸಾನಂದ ಸುದರಂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಂಕರಂ.
ಅಂತೆಯೆ ಮಹಾತ್ಮನೆಂದಂಜಲೀಕೃತನಾಗಿ
ನಿನ್ನ ಪದ ಪಂಕಜಕೆ ಮಣಿಯುವೆ ಶಿರಂ ಬಾಗಿ.
ಸತ್ಯಮನಹಿಂಸೆಯಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಂ
ಭಾರತೇಯರಿಗಿತ್ತೆ ಶಾಂತಿಯಂ ದಾಂತಿಯಂ.
ದುಷ್ಟ ಜನ ಶಿಕ್ಷಣಕೆ ಶಿಷ್ಟ ಜನ ರಕ್ಷಣಕೆ
ಮೇಣೀ ಧರಿತ್ರಿಯಲಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಕೆ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜರತುಷ್ಟ್ರ ಜಿನ ಮಹಮ್ಮದ ಬುದ್ಧ
ಕ್ರಿಸ್ತ ರಂತವತಾರ ತಾಳಿರುವ ನಿನಗಿದೋ
ಜಯಮಕ್ಕೆ ಒಳತಕ್ಕ ಮೇಣ್ ನಿತ್ಯ ಶುಭಮಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಮಲಾರವನ್ನು ಓದಿ

ಶ್ರೀನಿವಾಸರೆ ನೀವು ರಚಿಸಿದ ಮಲಾರವನು
ಓದಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹರುಷದುತ್ತಾಹದಲಿ.
ಅದರ ಬಗ್ಗೆ, ಭಾವ ಹೇಳುವ ರೀತಿ, ಮಾತಿನಲಿ
ನೀತಿಯನು ಕೋಡು ಬರೆದಿಹ ಛಂದ, ಎಲ್ಲವನು
ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಸ್ಮಯವಾಂತೆ ಸಂತಸದೋಳೋಲಾಡಿ.
ಶಾರದೆಯು ನಿಮಗೊಲಿದು ನಿಮ್ಮ ಕೊಳಲನು ಮಾಡಿ
ತಾನುಸಿರನೊಡುತರೆ ಹಾಡಿದಿರಿ ನೀನಂತೆ.
ನಮ್ಮ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯನಂದನ ವನದ
ಮನಸೆಳೆವ ಮಂದಾರದರಳಂತೆ ಮುದ್ದಾದ
ನಿಮ್ಮ ಕೃತಿಯರಳುತಿಹುದೆಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪುಣ್ಯ.
ಹಿರಿಯರಲಿ ಹಿರಿಯನೆಂದೆನಿಸಿರುವ ಓಗಣ್ಯ !
ನಿಮ್ಮೊಳಿಂದುಗಮಿಸಿದ ಅಷ್ಟ ಪಟ್ಟದಿ ರಚನೆ
ಕನ್ನಡದ ಕವಿತೆಯಲಿ ಹೊಚ್ಚಹೊಸ ಮಾರ್ಗವೆನೆ
ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಮಾತಲ್ಲ, ಸತ್ಯವನೆ ಪೇಳಂತೆ.

ಭಾರತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ

ಆಸೇತುಹೈನಾಚಲಂಬರೆಗಮೊಂದಾಗಿ
ರಾಜಕೀಯೋದ್ಧೃತ ವಿಲಯಾಗ್ನಿಯುರಿ ಹೊತ್ತಿ
ದಿಗ್‌ದಿಗಂತಂ ಸುತ್ತಿ ಜೀವಕೋಟಿಯ ಮುತ್ತಿ
ನಿರ್ನೇರಂ ದಹಿಸುತೀರೆಯಿರೆ ತಾನೆ ತಾನಾಗಿ;
ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಣಯಜ್ಞದಾ ಉರಿಗೆ
ಕ್ರಾಂತಿ ಕಾಳಿಯ ಚಂಡಿಯುದ್ದಂಡದಾಹುತಿಗೆ
ನಿನ್ನ ಮೃತ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಸತ್ಕಲೆಯ ಸಿದ್ಧಿಯಂ
ನಿನ್ನೆದೆಯ ರಕ್ತಮಂ ತ್ರಾಣಮಂ ಪ್ರಾಣಮಂ
ಬೇಳ್ವೆ ನೀನಾತ್ಮ ಸಂತೋಷದಿಂದೋರಂತೆ.
ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಋಣವ ತೀರ್ಚಿ ಮೋಕ್ಷಂ ಬೆತ್ತೆ.
ಭಾರತದ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕೋರಾಡಿ ಅಸು ತೆತ್ತೆ.
ಇತಿಹಾಸ ಲೇಖಕಂ ನಿನ್ನೀ ಚರಿತ್ರೆಯಂ
ರಕ್ತಾಕ್ಷರಂಗಳಲಿ ಬರೆದು ವಿಸ್ತರಿಸುವಂ.
ಪಾಠಕಂ ವಾಚಿಸುವನದನಶನಿ ರವದಂತೆ.

ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿ

ನಮ್ಮ ಬಂಕೆಮಚಂದ್ರ ಓ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ !
ಕನ್ನಡದ ನುಡಿನೆಲದಿ, ವಂಗ ಕಾದಂಬರಿಯ
ಕಾವ್ಯರಸ ವುಕರಂದ ಸುರಿವ ಮಧುಮಂಜರಿಯ
ಮಂಜುಳ ರಸಾಲತರು ರಾಜಿಯಂ; ಸೌಂದರ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ವಿಹಾರೋಪವನ ವೀಧಿಯಂ : ಸೃಜಿಸಿ
ಪಾಠಕ ಭ್ರಮರಾಳಿಗಾಮೋದಮನ್ನಿತ್ತೆ.
ರಸಿಕ ಕಳಕಂಠಗಳಿಗವೃತಾನ್ನಮನ್ನಿತ್ತೆ.
ರವ್ಯ ಅದ್ಭುತ ಕಥೆಯೊಳಪ್ರತಿಮ ಪಾತ್ರಮಂ
ರಚಿಸಿ ಸುಂದರ ಕೃತಿಯ ಫಲವ ಮೇಣೆಮಗಿತ್ತೆ.
ನಿನ್ನ ಕಾದಂಬರಿಯ ಚೂತ ಕಾಂತಾರಮಂ
ಚರಸಿ ಸಂಚರಿಸಿ ನಾನಾನಂದ ವಶನಾದೆ.
ಚಿತ್ತ ಜೈತ್ರೋತ್ಸವದ ನಂದನಾರಾಮದಲಿ
ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಾಂ ಸಂಭೃತ ಶ್ರೀಯಾದೆ.
ಶಂಕರ ಭಯಂಕರ ವಿನೋದಾನುಭವಿಯಾದೆ.

ರಾವ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ

ತನ್ನ ಮನೆತನದವರ ಪ್ರಾಚೀನರಿತಿಹಾಸ-

ವನು ಹೇಳಿ, ಅವರ ಶೌರ್ಯಾದಾರ್ಯ ಸುಗುಣಗಳ

ತನ್ನವರಿಗರುಹುತ್ತೆ, ಮತ್ತಂತೆ ಕಥೆ ಕೇಳಿ—

ಲಾಶಿಸುವ ಮಕ್ಕಳನು ಮುದ್ದಿಸುತ್ತೆ, ಹಾಸ್ಯರಸ

ಸೂಸುತಿಹ ನಗೆಗಡಲ ತೆರೆ ತೊಟ್ಟೆಲಿ ತೂಗಿ;

ಅನಂದದಲಿ ತಾನು ಉರುಳಿ ಬರುವಿರುಳಿನಲಿ

ನಿದ್ದೆ ಹೋಗುವ ಮನೆಯ ಅಜ್ಜ ಯೃನಂದದಲಿ

ನೀವೆನುಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಮರ ' ಕವಿಚರಿತೆ '—

ಯನ್ನೊರೆದು ' ನಗೆಗಡಲ ' ಕಥೆ ಹೇಳಿ ರಸದೊರತೆ—

ಯನು ಸೂಸಿ ಪೆರ್ಮನಡಿವಾರೆಯ ಸೇರಿದಿರೆ!

ವಿದ್ಯೆಯಂ ವಿನಿಯಮಂ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಯಂ

ಪಡೆದವುಳ ಯಶವಾಂತ ಕನ್ನಡ ಪಿತಾಮಹರೆ!

ನಿಮ್ಮ ನೆನಹಿನ ದೀಪವೆಮ್ಮದೆಗೆ ಬೆಳಕಾಗಿ

ನಾಡ ಸೇವೆಗೆ ದಾರಿ ತೋರಲೆವುಗಣಿಯಾಗಿ.

“ಶ್ರೀ” ಯವರಿಗೆ ಬಾಷ್ಪಾಂಜಲಿ

ಓವೊ ನಮ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಓವೊ ನಾಡಿನ ಸೂರ್ಯ
 ಓವೊ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಹಿರಿಯ ಸತ್ಪುತ್ರ
 ಓವೊ ನಮ್ಮಕ್ಕರೆಯ ಸಿರಿಯ ವರ ಗುರುದೇವ
 ಓವೊ ನಮ್ಮೀನಾಡ ಪ್ರೇಮ ಸತ್ಪಾತ್ರ !
 ಓವೊ ಕರುನಾಡವರ ಹೊಸಕುಲದ ತಲೆವಣಿಯೆ
 ಓವೊ ನಮ್ಮೀನುಡಿಯ ದಿವ್ಯ ಸತ್ಕೀರ್ತಿ.
 ಓವೊ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯದೊಂಕಾರವೇ
 ಓವೊ ನಮ್ಮೀನೆಲದ ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿಬಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಪದಂಜಲಿವಿಡಿದು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನೊಲುಮೆಯಲಿ ನಲಿದು ನೆಮ್ಮದಿವಡೆದು
 ಮನವುಬ್ಬಿ ಹಸುರಾದೆ ನಮಗೆ ನೆಳಲಾದೆ;
 ನಿನ್ನೊಲುಮೆ ಪೊನ್ನುಡಿಯ ಸಿರಿತೊಡವುಗಳ ತೊಡಿಸಿ
 ಕನ್ನಡವ ಸಿಂಗರಿಸಿ ನಮಗೆ ಗುರುವಾದೆ.

ಕನ್ನಡ ಯಶೋಗಾನದುಲಿಯ ಜೇನಿಂಚರವ
 ನುಡಿಯಿಸುವ ಶ್ರೀವಾಣಿ ಕೈವೇಣಿಯಾದೆ;
 ಕನ್ನಡಮ್ಮನ ತಲೆಯ ವಯಿರುಮುಡಿ ಕಿಡಿಯಾದೆ
 ಬೆಳಬೆಳಗಿ ಹೆಸರಾದೆ ನಮಗೆ ಬೆಳಕಾದೆ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿಬಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಪದಂಜಲಿ ಪಿಡಿದು.

ಆರ್ಯ ಭುಷಿಗಳ ಪುಣ್ಯರಸತೀರ್ಥದಲಿ ಮಿಂದಿ
 ದಿವ್ಯದರ್ಶನ ಕಂಡೆ ಹೃತ್ ಶುದ್ಧನಾದೆ.
 ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ತತ್ವ ಮಂದಾಕಿನಿಯು

ಅವ್ವ ತ ಜಲದಲಿ ನಾಂದೆ ಚಿತ್ ಸುಭಗನಾದೆ.
 ವಿಶ್ವಕಪಿಗಳ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯಗಂಗಾ ಲಹರಿ
 ನಿನ್ನಾ ತ್ಮಮಂ ಮಿಸಿಸೆ ಪರಿಪೂತನಾದೆ.
 ಅಂತೆ ರಸಮುಷಿಯಾದೆ ರಸಚಕ್ರಿ ನೀನಾದೆ
 ಲೋಕ ನಾಯಕನಾದೆ ಲೋಕ ಗುರುವಾದೆ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಿಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಟದಂಜಲಿ ಪಿಡಿದು.

ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ನಿನಗವ್ವ ತ ಷೆಲ್ಲಿ ನಿನಗಾಮೋದ
 ಪಂಪ ರನ್ನರ ಕಾವ್ಯ ನಿನ್ನೊಲುಮೆ ಹುಚ್ಚು.
 ಸಾಫೋಕ್ಲೀಸ್ ಈಸ್ಯಲೀಸ್ ನಿನ್ನ ಆತ್ಮಾನಂದ
 ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕೃತಿ ನಿನಗೆ ಕೆಚ್ಚು.
 ಕೋಲ್‌ರಿಜ್ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್‌ರಮಳ ಕೃತಿ ನಿನಗಿನಿದು
 ಬಸವ ತಿರುನಳ್ಳವರ್ ನಿನ್ನೆದೆಗೆ ತಂಪು.
 ಆರ್ನಾಲ್ಡ್ ಮಿಲ್ಟನ್ ರಂತೆ ನಿನಗತಿ ಸೊಂಪು
 ಹರಿಹರನ ರಾಘವನ ಕವಿತೆ ನಿನಗಿಂಪು.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಿಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಟದಂಜಲಿ ಪಿಡಿದು.

ಹೊನ್ನ ಹರಿವಾಣದಲಿ ಹಾಲಾಹಲಂ ತುಂಬಿ
 ಬಳಿ ಬಂದ ವಿಧಿಯ ನೀಂ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆ.
 ಕಾವ್ಯ ಶಾರದೆಯೊಲಿದು ರುದ್ರ ವೀಣೆಯ ಮಿಡಿದು
 ಸಿಡಿಲ ದನಿಯಲಿ ಹಾಡಿ ಮಂಚನೆಸೆದು
 ಕೂರ್ಪಾಗಿ ಬೆಳಗಿ ತಾನಿಳೆಗಿಳಿದು ಬಳಿಗೆ ಬರೆ
 ಅವಳನಾರಾಧಿಸಿದೆ ಅದರಿಸಿದೆ.
 ಅವಳ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಾನಂದದುಕ್ಕೇರಿ
 ಹಾಡಿ ಆಡಿದೆ ನಲಿದೆ ರಸಪುರುಷನಾದೆ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಿಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಟದಂಜಲಿ ಪಿಡಿದು.

ತುಳಸಿದಳದೊಡನಿರುವ ತಂಗೆ ನೀರಿಂತೆ
 ಮರುಗದೊಡವರೆದಿರುವ ಮೊಲ್ಲೆಯರಳಂತೆ
 ಸಿಗುರಿಸಿದ ಕಬ್ಬಂತೆ ಕಾವಳದ ಹಾಲಂತೆ
 ಹುತ್ತದಿಂದದೆ ಕಿತ್ತ ಕೋಲ್ ಜೇನಿನಂತೆ
 ನಿನ್ನ ನಡೆ ನುಡಿ ಸೊಂಪು ಭಾವದರ್ಥವು ಪೆಂಪು.
 ಅತಿಸರಳ ಅತಿಸಹಜ ಅತಿಸುಭಗಕೃತಿಯು.
 ನಿನ್ನ ಕನ್ನಡ ಕೂರ್ಪು ನಿನ್ನ ಕನ್ನಡದಾರ್ಪು
 ಆ ತೆಳ್ಳು ಆ ಮೆಲ್ಪು ಎಲ್ಲ ಅನುಪಮವು.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಿಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಪದಂಜಲಿ ಸಿಡಿದು.

ಕನ್ನಡದ ಬಾವುಟವನೆತ್ತರಕೆ ಹಾರಿಸಿದೆ
 ಕನ್ನಡದ ಸತ್ಪವನು ಮತ್ತೆ ಘೋಷಿಸಿದೆ.
 ಕನ್ನಡದ ಕೀರ್ತಿಯನು ಧವಳಗಿರಿಗೇರಿಸಿದೆ
 ಕನ್ನಡದ ಮಹಿಮೆಯನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದೆ.
 ಕನ್ನಡದ ತೀರ್ಥಗಳ ಕನ್ನಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ
 ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲಿ ಕಂಡೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಮಣಿದೆ.
 ಕನ್ನಡದ ಹೊಂದೇರನೂರೂರಿಗಳತಂದೆ.
 ಕನ್ನಡಕೆ ಕೊಡುಗೈಯ ಕಾಣ್ಕೆಗಳ ತಂದೆ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಿಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಪದಂಜಲಿ ಸಿಡಿದು.

ಕನ್ನಡಂ ಸೊಂಪೆಂದೆ ಇಂಪೆಂದೆ ಪೆಂಪೆಂದೆ
 ಗೆಲುವೆಂದೆ ಚೆಲುವೆಂದೆ ಸಿರಿಯೊಲುಮೆಯೆಂದೆ.
 ಕಬ್ಬೆಂದೆ ಮಾನೆಂದೆ ಸಾಲೆಂದೆ ಜೇನೆಂದೆ
 ಮಕರಂದವೆಂದೆ ಮೇಣವೃತ ರಸವೆಂದೆ.
 ಕನ್ನಡಂ ತವರೆಂದೆ ಕನ್ನಡಂ ತಾಯೆಂದೆ

ಕನ್ನಡಂ ನಮ್ಮುಸಿರ್ ನಮ್ಮಾತ್ಮಮೆಂದೆ.
 ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯೆಂದೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಯವಳೆಂದೆ
 ನಮ್ಮ ಆರಾಧನೆಯ ದೈವವೆಂದೆ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಪದಂಜಲಿ ಪಡಿದು.

ಋತಮೊಂದೆ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಅನ್ಯತ ಗೆಲ್ಲದು ಎಂದೆ
 ಅಮೃತಮೆನೆ ವಿದ್ಯೆಯೆ ಅವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲೆಂದೆ.
 ವಿಶ್ವ ಭಾರತಿ ಶರಣು ಕಿರುತೀರ್ಥವಲ್ಲೆಂದೆ
 ಸರ್ವ ಜೀವಕು ಮುಕ್ತಿ ಸಲೆ ದೊರೆಯಲೆಂದೆ.
 ದೇವರೊಳ್ ಪಗೆವನರ ಕಾಳಗಂ ನಿಲಲೆಂದೆ
 ಜ್ಞಾನ ಧರ್ಮಂಗಳಂದಿಳಿತಣೆಯಲೆಂದೆ.
 ಸಾವುದೆಲ್ಲಾ ಸತ್ತು ಬಾನಾಳ್ಕೆ ಪೂಣ್ಗೆಂದೆ
 ಕನ್ನಡಿಗರುಸಿರಾಗಿ ನುಡಿ ಬಾಳಲೆಂದೆ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಪದಂಜಲಿ ಪಡಿದು.

ಕನಿಕರಿಸಿ ನೀಂ ಕರೆದ ಕರುಣಾಳು ಬೆಳಕಿಗೆ
 ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡುವೆಂ ಮೌನದಿಂ ಬಾಗಿ.
 ನೆಮ್ಮುಗೆಯ ನಾಡಿಗೆ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಕ್ಕೆ.
 ನಡೆದ ನಿನ್ನಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಸದ್ಗತಿಯದಕ್ಕೆ.
 ನಿನ್ನ ಜೀವನ ದೀಕ್ಷೆ ನಮಗೆ ದೀವಿಗೆಯಾಗಿ
 ನಮ್ಮ ಬಾಳ್ ಕನ್ನಡದ ಸೇನೆಯಲಿ ಸಲ್ಲೆ.
 ನಿನ್ನ ಜೀವನ ಮಂತ್ರ ನಿನ್ನ ಜೀವನ ತಂತ್ರ
 ನಮ್ಮೆದೆಗಳಂ ಬೆಳಗಿ ಕನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಲೆ.
 ಓವೊ ಪೆರ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿದಾವರೆಗೆ ಮಣಿದು
 ಬಾಡಿ ನಂದಿಹೆನಿಂದು ಬಾಷ್ಪದಂಜಲಿ ಪಡಿದು.

ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸ

ಪಡುವೆಟ್ಟಿನಾಚೆಯಲಿ ಹಗಲ ಕಡೆಗಾಲದಲಿ
ಸಂಧ್ಯೆ ಸಾಗರದಂತೆ ಮೊರೆದುರುಳುತ್ತಿತ್ತು.
ಕದರಿದೋಕುಳಿಯಾಗಿ ಹರಿದು ಬಾಂದೊರೆ ಬಂದು
ಬಣ್ಣ ಗಡಲನು ನಡುವೆ ಸಂಧಿಸಿತ್ತು.
ಭರ ಬಂದ ಕಡಲಂತೆ ಕಿರಿಮುಗಿಲ ತೆರೆಯೆದ್ದು
ಥಳಥಳನೆ ಹೊಳೆದು ಹೊಗರೇಳುತ್ತಿತ್ತು
ತೆರೆಮರೆಯೊಳತಿದೂರದಾಚೆಯಲಿ ಹೊಳೆದಿತ್ತು
ಕಡಲ ಕಂಬದ ದೀಪದಂತೆ ರವಿಬಿಂಬ.

ಸಿಂಧೂರ ಸಾಗರದ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯಂತೆ
ಮೆರೆವ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿ ತನ್ನ ಸಖಿ ಕಳುಹಿ,
ಮುನ್ನೀರಿನಾಟದಲಿ ಮನವಾರೆ ನಲಿಯಲಿಕೆ
ತನ್ನೊಡನೆ ಬರಲೆನ್ನ ಕರೆದಳಂದು.
ಪಡುಗಡಲ ಕೆಂದೊರೆಯ ಮುಗಿಲ ದೋಣೆಯನ್ನೇರಿ
ಸಂಧ್ಯೆಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹುಟ್ಟು ತೆಗೆದು,
ಅವಳ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನು ಸೇರುವಾತುರದಿಂದೆ
ದೋಣೆಯನು ದೂಡಿದೆನು ಕಡಲ ಮೇಲೆ.
ಪುಟ್ಟ ಚಿನ್ನದ ದೋಣೆ ಅದಕೆ ರನ್ನದ ಹುಟ್ಟು
ಮೇಲೆ ಮುತ್ತಿನ ಭತ್ತಿ ಮಿನ್ನುಗುತ್ತಿತ್ತು
ಹೊಂಬೆಳಗು ಕೆಂಬೆಳಗು ಮಿಶ್ರವರ್ಣದಿ ಕರಗಿ
ಸುತ್ತಿತ್ತು ಸಂಭ್ರಮವ ಸೂಸುತ್ತಿತ್ತು.
ತೆರೆಯುಬ್ಬಿ ಬರುತಿರುವ ಕಡಲ ಮೇಲಿಂದುರುಳಿ
ಸುರಭಿಯಂತ ತಂಬಿಲರು ತೀಡುತ್ತಿತ್ತು.
ಪೋಡಗಳ ಹುಡುಗಿಯರು ಹಾಡುಗಳ ಹಾಡಿದರು

ಪ್ರಸ್ಥಾನ ಕಾಲದಲಿ ಶುಭವ ಬಯಸಿ.
 ಕಡಲ ಕನ್ಯೆಯರೆಲ್ಲ ಸಂತಸದೊಳಿದಿರು ಬಂ—
 ದಾರತಿಯ ನೆತ್ತಿದರು ಸೇಸೆ ತಳಿದು.
 ಕೇಣಿಗೊಂಡೇಳುತಿಹ ತೆರೆಯ ತೂಗುಯ್ಯಲೆಯೊ—
 ಳೊಲಿದಾಡಿ ತೂಗಾಡಿ ದೋಣಿ ಸಾಗಿತ್ತು.
 ಅವಳೂರ ಸೇರಿದೆನು ಅವಳೊಲವ ಹಾರಿದೆನು
 ಅವಳ ಬಳಿ ನನಗಾವುದಿನ್ನು ಕೊರತೆ.
 ಗಂಧರ್ವಗಾನ ಯಕ್ಷರ ಕುಣಿತ ಅಪ್ಸರೆಯ—
 ರಾಲಾಪ ಕಿನ್ನರರ ತಾಳಮೇಳ.
 ರಾಗಮಾಲಿಕೆಗಳನು ನುಡಿದ ರಾಗಿಣಿ ರಾಣಿ
 ಅವಳೆದುರೆ ಕುಳಿತಿರುವಳದೊ ಮಧುರ ವಾಣಿ.
 ಅವಳ ಸುತ್ತಲು ನಿಂದ ಪರಿವಾರ ದೇವಿಯರು
 ರಾಣಿಯಲಸಿಕೆಗಳನು ಪರಿಹರಿಸುವವರು,
 ಚೌರಿ ಕನ್ನಡಿ ಕಳಶ ಬಾಚಣಿಗೆ ಹಿಡಿದವರು
 ಗುಧ ಕಸ್ತೂರಿಗಳ ತಿಲಕವಿಡುವವರು,
 ಕುಸುಮ ಹಾರವ ಹಿಡಿದ ನಿಡುಜಡೆಯ ನಾರಿಯರು
 ಗೆಜ್ಜೆ ಘುಲಿರೆನುತಿರುವ ಸೆಜ್ಜೆವನೆಯವರು,
 ಇಂದ್ರನಮರಾವತಿಯ ಸೈರಂಧ್ರಿಣಿಯರಂತೆ
 ಸಾಲುಗೊಂಡೆದುರಿನಲಿ ನಿಂತ ರಮಣಿಯರು.
 ಮುಗುಳು ನಗೆಯವರ ಬಗೆ ಚಿರ ವಿನೂತನಮಾಗೆ
 ಅವರಾಟ ಪಾಟಗಳಿಗಂದು ಬೆರಗಾಗೆ ;
 ರಾಣಿಯರು ಚೇಟಿಯರು ಕೆಳದಿಯರು ಎಲ್ಲರೂ
 ಸಂಧ್ಯೆಯೊಬ್ಬಳನುಳಿದು ಮಾಯನಾಗೆ ;
 ಸಂಧ್ಯೆ ಸಡಗರದಿಂದಲೆನ್ನ ತುಟಿಗಳಿಗಂದು
 ಸಂಧಿಸಿದ ನಿಶೆ ತುಂಬಿದಾ ಮಧುರ ಪಾತ್ರೆ
 ಸುಧೆಯುಣಿಸನೂಡುತಿರೆ ಮೈಮನವ ಮರೆಯಿಸಿರೆ
 ಲೀಲೆಯಲಿ ಕಳೆದಿತ್ತು ಯಾನ ಯಾತ್ರೆ.

ಮೈಮರೆತು ಮನಮರೆತು ಮತ್ತೇರಿ ಮಲಗಿರಲು
 ಸಂಧ್ಯೆ ಜಾರಿದಳಯ್ಯೋ ಜಾರಿಣಿಯ ತೆರದಿ.
 ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣೆರೆದು ನೋಡಿದೆನು ಬೆದರಿದೆನು
 ದೋಣಿ ಬಾದಣಗೊರೆದು ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು.
 ಎಲ್ಲಿ ರನ್ನದ ಹುಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಛತ್ರಿ
 ಕಡೆಗಿನಿತು ಕಹಿಯಾಯ್ತೆ ಸಂಜೆ ಮುತ್ತು.
 ಹುಚ್ಚೆದ್ದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಭೋರಿಡುವ ತೆರೆಯೋಳಿ
 ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ಮಹಾಕಾಳರಾತ್ರಿ.
 ಗತಿಯಾರು ಮತಿಯಾರಪಾರವಾರಿಧಿಯಿಂದ—
 ಲಾರೆನ್ನ ಉಳುಹುವರು ಎಲ್ಲಿ ಧಾತ್ರಿ !
 ಎಳಗೂಸಿನಂದದಲಿ ಕೂಗಿ ಕಿಟ್ಟನೆ ಕಿರಚಿ
 ಕಾಳಿರುಳ ಕಡಲಿನಲಿ ಬೀಳಬೇಕೆ !
 ಮುಳುಗಿದೆನೊ ತೇಲಿದೆನೊ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲ
 ಮುಂದಾದುದನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಲೇಕೆ.

ಇರುಳೆಲ್ಲ ನನಗಾಗಿ ಕಾದು ಕೃಶಳಾಗಿದ್ದ
 ಚಂದಿರೆಯ ಮಡಲಿನಲಿ ನಾನು ಮಲಗಿದ್ದೆ.
 ಹ್ವಮಿಸೆನ್ನ ಶಶಿದೇವಿ ನಿರಪರಾಧಿಯು ನಾನು
 ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮರುಳಾಗಿ ಸಂಧ್ಯೆಗೆನುತಿದ್ದೆ.
 ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಗೃಹಿಣಿ ಮಿಡಿದ ಕಣ್ಣೀರಿನಲಿ
 ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯೋದಯದ ಉಷೆ ಮಿಂದು ಬಂದು,
 ತರುಣಾರುಣೋದಯದ ಮುಂಬೆಳಗಿನೋಲಗದೊ—
 ಊರತಿಯ ಬೆಳಗಿದಳು ಸೇಸೆ ತಳಿದು.

ಪೂಜೆ

ಘನವಂತನೆದುರಿನಲಿ ಘನರು ನಾವೆಂದೆಣಿಸೆ
ಮನವೊಲಿದು ಬಂದಿಹೆವು ಪೂಜೆಗೆಂದು.
ಮಹಿಮವಂತನ ಮುಂದೆ ಮಹಿಮರಾವೆಂದೆನಿಸೆ
ಮಣಿದು ಓಲೈಸಲೆಂದೈತದೆವೆಂದು

ಹಿರಿಯರಲಿ ಹಿರಿಯ ತಾನೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆದಿರುವ
ಗುರುವರನ ಸೇವಿಸಲು ಬಂದಿರುವೆವೆಂದು.
ಕಿರಿಯರಲಿ ಹಿರಿಯತನದರಿವನೊಡಮೂಡಿಸುವ
ಪರಮನಾರಾಧನೆಗೆ ನೆರೆದಿರುವೆವೆಂದು.

ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವೀ ಅಕಳಂಕ ಮೂರುತಿಯ
ಅಡಿಗೇರಗಿ ನೇಮವನು ಪಡೆಯಲೆಂದು
ಲೋಕಸೇವೆಯ ಭರದೆ ತನ್ನ ಸುಖವನು ತೊರೆದ
ಯೋಗಿವರನಡಿಗಳಲಿ ನಮಿಸಲೆಂದು

ಪ್ರೇಮ ಮಂದಾಕಿನಿಯ ದಿವ್ಯನದಿಯುದಕದಲಿ
ಮಿಂದವನ ಮುಂದೆ ನಾವೆಂದು ನಿಂದು
ಪ್ರೇಮ ಪೂರಿತರಾಗಿ ಸಕಲ ಜೀವಂಗಳನು
ಪ್ರೇಮದಿಂ ನೋಳ್ಪೊಂದು ಬಗೆಗೆ ಸಂದು.

ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಗೆ

ಓ ಮಹಾಶ್ರೀಮಾತೆ ! ಓ ಅಮೃತ ಸಹಜಾತೆ !
ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ತನಯೆ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಪ್ರಿಯೆ
ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯೆ ರಾಜೀವಲೋಚನೆಯೆ
ಭಕ್ತಜನ ಸಂಪ್ರೀತೆ ಭುವನೈಕ ಸಂತ್ರಾತೆ
ರಮಣೀಯ ಗುಣನಿಲಯೆ ರಮೆಯೆ ಓ ಇಂದಿರೆಯೆ
ಸರಸಿಜಾಲಯೆ ಸದಯೆ ಸರಸೀರುಹಾನನೆಯೆ !
ನಿನ್ನ ಪದ ಪಂಕಜಶ್ರೀಯನಾರಾಧಿಸುವೆ.
ನಿನ್ನ ಸಂಸೇವಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ನೆ ಉಪಾಸಿಸುವೆ.
ಕ್ಷುಧೆಯಂ ಪಿಪಾಸೆಯಂ ಜ್ಯೇಷ್ಠೆಯನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ
ಅಶುಚಿಯನಮಂಗಲಮನಾಲಸ್ಯಮಂ ಮೇಣ—
ನಾರೋಗ್ಯಮಂ ಮತ್ತೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯಮಂ ಮಾಣ—
ದಿಂತೀ ಅನಿಷ್ಟ ಶತಮಂ ನೀಗಿ ಶಾಂತಿಯಂ
ತುಷ್ಟಿಯಂ ಪುಷ್ಟಿಯಂ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಮಂ
ಈಯೆಂದು ಬೇಡುವೆ ಮತ್ತೆ ಐಶ್ವರ್ಯಮಂ.

ವಿಶ್ವಮಾಯೆ

ಕಳೆಗುಂದಿ ಬಯಲಾದ ತಿಳಿಬಾನಿನಂಗಳವು

ತುಂಬುವುದು ತುಳುಕುವುದು ತಿಂಗಳುದಿಸೆ.

ಮೌನದಲಿ ಕೊರಗುತಿಹ ನೀರವ ನಿಸರ್ಗದಲಿ

ಗಾನವಾವರಿಸುವುದು ತೇನೆಯುಲಿಯೆ.

ಕಡಿದಾದ ಬೆಟ್ಟವನು ಹತ್ತಿ ಮೈ ಬೆವರಳಿಯೆ

ಮನ ಮಾರುವೋಗುವುದು ಗಾಳಿ ಸುಳಿಯೆ.

ಮೋಡ ದಟ್ಟಿಸಿರುವ ಮಳೆಯ ದುರ್ದಿನಗಳಲಿ

ಹೆದ್ದಾರಿ ಕಾಣುವುದು ವಿಂಚು ಹೊಳೆಯೆ.

ಜೀವನೋಲ್ಲಾಸವನು ಚಣಚಣಕೆ ತುಂಬಲೆನೆ

ವಿಧಿ ಗೈದ ಮಾಟವಿದು, ವಿಶ್ವಮಾಯೆ.

ನಿನ್ನ—ನನ್ನ ಅನಂದ

ಮುಂಗಾರ ಮಳೆ ಸುರಿಸಿ ಭೋರೇನುವ ತೊರೆ ಹರಿಸಿ
ಮರಳ ಮನೆಗಳ ಕೊಚ್ಚುವಾನಂದ ನಿನಗಿರಲಿ.
ಮಳೆ ನಿಂತಿತೆಂದಾನು ಭ್ರಮಿಸಿ ಮರಳಲಿ ಮತ್ತೆ
ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾನಂದವಿರಲಿ ನನಗೆ.

ಮಧುಮಾಸ ಬಂದಿತೆನೆ ನರುಗುವು ಸೂಸಿತೆನೆ
ಚೆಲುವು ಹೂಗಳ ಬಿರಿಸುವಾನಂದ ನಿನಗಿರಲಿ.
ಅರಳಿದರಳನು ಕೊಂಡು ಪರಿಮಳವ ಸವಿದುಂಡು
ತುಟೆಗೊತ್ತು ವಾನಂದವಿರಲಿ ನನಗೆ.

ಬೆಳುದಿಂಗಳಿರುಳಿನಲಿ ಹಾಲು ಹೊಳೆಯನು ಹರಿಸಿ
ಜಗವ ಧವಳಿಸುವದದಾನಂದ ನಿನಗಿರಲಿ.
ಆ ಹಾಲುಗಡಲಿನಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೈಮನ ಕರಗಿ
ಸೊಗವ ಸವಿವಾನಂದವಿರಲಿ ನನಗೆ.

ವಿವಿಧ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸೃಜಿಸಿ ವಿವಿಧ ರೂಪದೊಳರಿಸಿ
ಮನವ ಸೆಳೆದೆಳೆಯುತಿರುವಾನಂದ ನಿನಗಿರಲಿ.
ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಯೊಳಾನು ವಿವಿಧ ನಿಲವಿನೊಳದನು
ನೋಡಿ ನಲಿವಾನಂದವಿರಲಿ ನನಗೆ.

ಬೇಡಿಕೆ

ರಭಸದುದ್ವೇಗದಲಿ ಜಗದ ಕಣ್ಣನು ಸೆಳೆವ
ದಭೆದಭೆಯವೋಲೆನ್ನ ಬಗೆ ಹಾರದಿರಲಿ.
ಕಿರುವಳ್ಳವೊಂದರಲಿ ಮಡುವಾಗಿ ನಿಂದಿರುವ
ತಿಳಿನೀರಿನಂದದಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿರಲಿ.

ಶರ್ತವರ್ತಿ ತೇಜದಿಂದಿರುವ ವಿದ್ಯುದ್ವೀಪ-
ದಸಮಾನ ಕಾಂತಿವೊಲು ಬಗೆಯುರಿಯದಿರಲಿ.
ಅಲ್ಪಾಲ್ಪ ಭಾಸದಲಿ ಬೆಳಗಿ ಮರೆಯಾಗುತಿಹ
ಮಿಣಕು ಹುಳುಗಳ ವೋಲು ಬಗೆ ಹೊಳೆಯುತಿರಲಿ.

ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ನೆರೆವ ಸಂತೆಯ ಮುಂದೆ
ಬಿತ್ತರಿಸ ಕಾರ್ಯವೆನಗಿನಿಲ್ಲದಿರಲಿ.
ಎಲ್ಲ ಲೌಕಿಕವುಳಿದು ಏಕಾಂತದಲಿ ಕುಳಿತು
ಹೊತ್ತಗೆಯನೋದುತ್ತಿಹ ಸೌಖ್ಯವೆನಗಿರಲಿ.

ಕರೆ

ಎರಗದಿರು ಸಿಡಿಲಂತೆ ಸುಳಿಯದಿರು ಮಿಂಚಂತೆ
ಮುರಿದು ನೆಲಕೆಸೆಯದಿರು ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ.
ಇರುಳಿನಲಿ ಸುಳಿದು ಬಹ ನೆರಳಿನಂದದಿ ಕವಿದು
ಮೆಲು ನಡೆಯಿನಡಿಯಿಟ್ಟು ಕದ್ದು ಬಾ ಸಾವೆ.

ತೈಲವಿಗದ ದೀಪದಂತೆ ಮಸು ಮಸುಕಾಗಿ
ತನಗೆ ತಾನೇ ನಂದಿ ಬೆಳಕಳಿಯುವದು
ಊರ ಉರಿಗಂತಂತೆ ಕೋಲಾಹಲಂ ಗೈದು
ರಾಚುವರೆ ತಣ್ಣೀರ ಮೋಗೆಮೋಗೆದು ತಂದು.

ತೊಟ್ಟು ಕಳಚಿದ ಕುಸುಮದಂತೆ ಜೀವನವಿದು
ತನಗೆ ತಾನೇ ಬಾಡಿ ಕೆಳಗುರುಳುವದು
ಮೇರಾಲಕಂತಂತೆ ಮೆಗೊಡಲಿಗಳ ತಂದು
ಕಡಿವೊಂದು ಸನ್ನಾಹವೇತಕೆಲೆ ತಂದೆ.

ಬಿರುನುಡಿಯನಾಡದಿರು ಬಿರುನೋಟವೆಸೆಯದಿರು
ಕಣ್ಣ ಸನ್ನೆಯ ಮಾಡು ಪಿಸುಮಾತನಾಡು.
ನೋಡಿದೊಡನೆಯೆ ಬರುವೆ ನುಡಿಸಿದೊಡನೈತರುವೆ
ತಡಮಾಡೆನರ ಘಳಿಗೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ತೆರಳೆ.

ಕುದಿವೆದಿಗೆ ತಣುಪಿತ್ತು ಮನಕೆ ಶಾಂತಿಯನಿತ್ತು
ಜಗದ ಜಂಜಡಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗೋಲನೆತ್ತಿ
ನೂರಾರು ಕೋಟಲೆಗಳುರಿಯ ದಾವಾನಲಕೆ
ಶೀತಳ ಸುಧೋದಕವನೆಯೆ ಬಾ ಸಾವೆ.

ಹಳೆಯ ಸೆರೆ ಹರಿದು ಹೊಸ ಬಂಧವೈತರುವೆಂದು
ಹಳೆಯ ಮುಕ್ತಿಯ ಅರಕೆ ಪೂರೈಸುವೆಂದು
ಹಳೆಬೆಳಕು ನಂದಿ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಬಳಿ ಬರುವೆಂದು
ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬರದಿಹೆನೆ ಹೇ ಮುಕ್ತಿ ಬಂಧು

ಭರವಸೆ

ಭೀಕರದ ಕತ್ತಲೆಯ ತುಮುಲ ರೋದನದುದಿಯ .
ಮೀರಿ ಮೇಲೇಳುವುದು ಉಷೆಯ ಗಾನ.
ಕುಳಿರ ಮಾಗಿಯ ದಿನದ ಕೊರೆವ ಮಂಜಿನ ತೆರೆಯ
ತೂರಿ ಮುಂಬರಿಯುವುದು ಅರುಣ ಕಿರಣ.
ಪಾಚಿ ತುಂಬಿದ ಕೊಳಕು ಕೆರೆಯ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ
ಕಣ್ಣೆರೆಯಲಣಿಗೈವುದಲ್ಲಿ ಕಮಲ.
ಬೆಟ್ಟ ಕಣಿವೆಯ ಕಳೆದು ಗುಡ್ಡ ಗಾಡನು ಹಾದು
ಕಡೆಗೆ ಹೊಳೆ ಸೇರುವುದು ಹಿರಿಯ ಕಡಲ.
ಅವ ಮಾಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನೊಂದು ನರಳಿದರೇನು
ಜೀವ ಸೇರುವುದಂತೆ ಪರಮನಡಿಯ.

ಗಗನ ಚುಕ್ಕಿ

ಸಂಜೆಗೊಪಿನೋಕುಳಿಯಲಿ
ರವಿಯು ಮುಳುಗಿರೆ
ಬೈಗುಗತ್ತಲಿಳಿದು ತಿರೆಯ
ಕವಿಯ ಬಂದಿರೆ
ಗಗನದಂಗಳದಲಿ ಚುಕ್ಕಿ
ದೀಪ ಹಚ್ಚಿತು.
ಮಿನುಮಿನುಗುತೆ ಕಾಂತಿದೋರೆ
ಬೆಳಕು ಹೆಚ್ಚಿತು.
ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ತಮದ ಮುಂದ
ತನ್ನ ದೀಪವೆ!
ತನ್ನ ದೀಪವೊಂದರಿಂದೆ
ಕತ್ತಲಿಳುವುದೆ!
ಎನುವ ಶಂಕೆ ಚುಕ್ಕಿಗೇಕೆ
ಏಕೆ ಹೆದರಿಕೆ?
ಬೆಳಗಲಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿದುದು
ಬೆಳಗದಿರುವುದೆ?
ಕೋಟಿ ಚುಕ್ಕಿಗಳಲಿ ತನ್ನ—
ದೊಂದು ಬೆಳಕಿರೆ
ಗಗನ ಚುಕ್ಕಿ ತಾನೆ ಧನ್ಯ.
ಳೆಂದು ಬೆಳಗದೆ!
ಲೋಕವದನು ನೋಡುತೇ—
ನುಪೇಕ್ಷೆಗೈವುದೆ!
ಚುಕ್ಕಿ ಅದರ ಮೆಚ್ಚಿಗೇನು
ನೇಕ್ಷೆಗೈವುದೆ!

ರಾಗಿನಿ

ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ನೀನೂದುತಿರುವ ಈ ಸುಳಿದಳಿರೆಯ ಪೀಪಿ,
ಓ ಮಲೆಯಣುಗದವ್ವು, ಮೆಚ್ಚಿನಗೆ; ನಿನಗಾಗಿ
ಮೇಣಾ ಮಲೆಯ ನೆನಹಿಗಾಗಿ.

*

*

*

ಸಂಗಿಯಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಪೀಪಿ ಕಾಜಾಣ, ಗಿಳಿ,
ಕಾಮಳ್ಳಿ, ತೇನೆ, ಕೋಗಿಲೆ, ಹೊರಸು, ಪಿಕ್ಕಳಾರ
ಮೊದಲಪ್ಪ ಪೆಸರಾಂತ ಮತ್ತೆ ಪೆಸರಿಯದಿಹ
ಮಲೆವಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ. ವೇದಿಕೆಯಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಲಿಯ
ಕಲ್ಪನಾಸುಂದರಿಯ ಲಲಿತಲಾಸ್ಯದ ಲಯಕೆ
ತುಂಗ ಭದ್ರಾಸಂಗಿ ನಿತ್ಯಸುಂದರ ನಿಬಿಡ
ವರ್ಣಾರಣ್ಯವಾಯ ರುಂದ್ರ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ :
ಯಾರು ಸುಖಿಸಲಿ, ಬಿಡಲಿ ; ಎದೆಯ ಹಿಗ್ಗಿಗೆ ಕೊರಳ
ಉಲಿಯ ಹೆಗ್ಗುರುತಾಗಿ ಬುಗ್ಗೆ ಚಿಮ್ಮಲಿ ಇಂಚರಂ !

—ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ
(ಮುನ್ನುಡಿಯಿಂದ)

‘Ragini’ is a collection, the author’s first, of some thirty pieces and reflects the delight of a young mind in the world of sensuous beauty stretching all about him. Bird, flower, wind, water, love and moonlight charm him ; and some fine moments and pictures are captured in song and verse....

—The Hindu.

ಭಾವ-ಅನುಭವಗಳ ಅನುಭಾವದಿಂದೂದ ರಸದೊರತೆಯ ಬುಗ್ಗೆ
' ರಾಗಿಣಿ '

—ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕ

ಇವರ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯೋಕ್ತಿ ರೂಪಕ
ಗಳ ವಿಲಾಸವು ಔಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದಾಗಿದೆ. ಶಬ್ದದ ನಾದ-ನೃತ್ಯಗಳೂ
ಸೊಗಸಾಗಿವೆ. ನಿಡುಗವಿತಿಗಳಾದ ' ದೇವರಾಯನ ದುರ್ಗ ' ' ವಿಜಯನಗರದ
ಗಿಣಿ ' ಎಂಬುವುಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನಮೂಲಕವಾದ ಉತ್ಸಾಹ-ಕರುಣೆ
ಗಳು ಮೊಗದೋರುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ' ಕಾಜಾಣ ' ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ
ಸೌಂದರ್ಯ ದರ್ಶನದ ಉತ್ಕಟತೆ ತಲೆಯಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ.

—ಜಯಂತಿ

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಥನ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ' ಮಾಚಯ್ಯ ' ಒಂದು
ಉತ್ತಮ ಕವಿತೆ. ಇದೊಂದು ಅನುವಾದವಾದರೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕವಿತೆಯ
ತೇಜಸ್ಸು ಓಜಸ್ಸುಗಳಿವೆ. ಮೂಲದ ಒಲವು ನಲಿವುಗಳು ನೋವು ಕಾವುಗಳು
ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ನಿಂತಿವೆ.

—ಜಯಕರ್ಣಾಟಕ

ಜಹನಾರ

ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಯ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಮೆಚ್ಚುವಂಥದು, ಅಗಾಗ ಅದು
ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರುವುದು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗೆ ಅದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಇಲ್ಲವೆ ದೊಡ್ಡ
ಉಪಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಉಪಮಾವಳಿಯಾಗಿ ರೂಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದೆ.
ವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿನಿರೀಕ್ಷಣೆಯ ನೋಟವಿದೆ, ಸೌಂದರ್ಯಮುಗ್ಧವಾದ
ಕವಿಹೃದಯವಿದೆ, ಬಿಡಿಬಿಡಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸುವ ಕೈವಾಡವಿದೆ. ಸರಳರಗಳೆಯ
ರೂಪವು ಕವಿಯ ಸಾವಧಾನದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ
ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಸರಳ
ಸುಂದರಶೈಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರ ಪ್ರೌಢರಮ್ಯರೀತಿಯೂ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ
ಒಂದಾಗಿವೆ.

— ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ (ಮುನ್ನುಡಿಯಿಂದ)

‘ಜಹನಾರ’ ಒಂದು ಕಥನ ಕವನ. ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸುಳಿದುಹೋದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಕತೆ ಇದರ ವಸ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಕಾವ್ಯದ ಕುಲುಮೆಯಲ್ಲಿ ಪುಟಗೊಂಡು ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮರುಮೈ ತಳೆದು ನಿಲ್ಲುವ ರೀತಿ; ಆ ಬಾಳಿನ ಏಳು ಬೀಳುಗಳ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾದ, ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣವಾದ, ರಾಗೋಜ್ವಲವಾದ ರೂಪಣ: ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರ ಕಳಿತಿರುವ ಕಲ್ಪನೆ, ನಯವಾದ ನುಡಿಕಟ್ಟು; ಕೌಶಲದ ಕೈವಾಡ.

—ಕನ್ನಡನುಡಿ

ಮೇಘದೂತ

ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಭಟ್ಟರ ಮೇಘದೂತವು ಮೂಲಕಾವ್ಯದ ಭಾಷಾಂತರ. ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಅವರ ಧೈಯ ಅವರ ಕೃತಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕೃತಿ.

—ಕರ್ಮವೀರ

ಮೂಲ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿನಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲೂ ‘ಪೂರ್ವಮೇಘ-ಉತ್ತರಮೇಘ’ ವೆಂಬೆರಡು ಭಾಗಗಳಿದ್ದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ೬೭ ಮತ್ತು ೫೫ ರಗಳೆಯ ಅಷ್ಟ ಪದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾವಗರ್ಭಿತ ಪದಸರಣಿಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾಕವಿಯ ಮೇಘ ಸಂದೇಶ ಕಾವ್ಯದ ಕಥಾವಸ್ತುವು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

—ಸುಬೋಧ

—X—

ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳು

ರಾಗಿಣಿ (ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ)	೦ — ೮ — ೦
ಜಡನಾರ (ಕಥನ ಕವನ)	೦ — ೧೦ — ೦
ನೇಘದೂತ (ಖಂಡಕಾವ್ಯ)	೦ — ೧೦ — ೦
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ (ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ವಚನ ವಿಮರ್ಶೆ)		೦ — ೩ — ೦

ಈ ಎಲ್ಲ ಕೃತಿಗಳೂ

ಮಿತ್ರ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ,--ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು,
ಲ್ಯಾನ್ಸ್‌ಡೌನ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ಮೈಸೂರು,
ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಂದಿರ, ಮೈಸೂರು, ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ,
ಇವರಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಬರಲಿರುವ ಕೃತಿಗಳು

ಋತುಸಂಹಾರ : (ಕಾಳಿದಾಸನ ಕವಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಖಂಡಕಾವ್ಯದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ. ಸರಳವೂ ಸುಂದರವೂ ಆದ ಲಘು ಭಾವಗೀತಗಳ ಸಂಕಲನ.)

ಬಸವರಾಜನಾರ್ಗ : (ಮಹಾತ್ಮ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಜೀವನ ವೃತ್ತಾಂತ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ, ಉಪದೇಶ, ವಚನವಾಙ್ಮಯ, ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ)

ಕವಿ-ಕಾವ್ಯ ವಿಚಾರ : (ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವು ನಿಬಂಧಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.)
